

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 26-27 października 2013 r. na kierunku „pedagogika”
prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale
Pedagogiki Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej im. J. B. Solfy w Żarach o profilu
ogólnoakademickim**

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący:**

**dr hab. Renata Stojcka-Zuber – członek PKA,
członkowie:**

prof. dr hab. Bożena Muchacka – członek PKA,

ks. dr hab. Adam Solak – ekspert PKA,

Artur Gawryszewski – ekspert formalno – prawny,

Agnieszka Szyndler – przedstawiciel PSRP.

Krótką informacja o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Pedagogiki Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej im. J. B. Solfy w Żarach na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, odbytych spotkań i rozmów z władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, jak również na podstawie oceny losowo wybranych prac etapowych oraz prac dyplomowych i ich recenzji.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki.

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w Statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Uczelnia uchwałą senatu 10/03/12 z dnia 15 grudnia 2012r. przyjęła misję Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, która jest nowelizacją i aktualizacją misji Uczelni określonej uchwałą senatu z dnia 30 marca 2009r. Z dokumentu wynika, że „*ŁWSH im.J.B.Sofy, jako wspólnota akademicka uczestniczy w rozwoju i upowszechnianiu ogólnoludzkich wartości humanistycznych, obywatelskich i akademickich. Zabiega zwłaszcza o poszanowanie i poszukiwanie prawdy, wolności wyrażania myśli, poszanowania ogólnie przyjętych norm moralnych, kształtowanie postaw patriotyzmu i postaw tolerancji wobec innych ludzi, państw, narodów, odmiennych kultur i religii.(...) ŁWSH w swej działalności edukacyjnej wykazuje nieustanne starania o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia (...) zabiega o stałą rozbudowę nowoczesnej bazy dydaktycznej (...) podejmuje działania zmierzające do rozwoju życia naukowego (...) utrzymuje bliskie kontakty zarówno z renomowanymi uniwersytetami w Kraju, jak i innymi uczelniami krajowymi (...) i ośrodkami zagranicznymi. Biorąc pod uwagę całokształt działalności uczelni, ŁWSH im.J.B.Sofy, jako jeden z podstawowych elementów swojej misji traktuje własną służbę na rzecz najbliższego jej środowiska. Aktywnie wspiera lokalne inicjatywy społeczne, kulturalne, oświatowe i gospodarcze.*”

Misja ŁWSH wpisuje się w przyjętą do realizacji strategię rozwoju Uczelni (tożsamą ze strategią rozwoju Wydziału Pedagogiki), której główne kierunki działania to: a) doskonalenie oferty edukacyjnej; b) działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia; c) rozwój samorządności studenckiej; d) rozbudowa nowoczesnej infrastruktury kształcenia; e) badania naukowe i działalność wydawnicza, f) szkoła otwarta na otoczenie; g) Uczelnia profesjonalnie zarządzania.

W tak określonej misji i strategię rozwoju wpisuje się realizowana koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika studia I i II stopnia.

W raporcie samooceny napisano: „*Uczelnia zgodnie ze swoją misją i strategią rozwoju stara się dostosować własną ofertę edukacyjną na kierunku pedagogika do potrzeb lokalnego rynku pracy. Na te potrzeby nastawione jest kształcenie w ramach poszczególnych specjalności, także realizowane w ich ramach szczegółowe treści kształcenia. W efekcie na kierunku pedagogika, na pierwszym stopniu kształcenia prowadzone są obecnie studia w zakresie resocjalizacji, wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego, pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, doradztwa zawodowego, a na stopniu drugim – w zakresie resocjalizacji, wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego, pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej, poradnictwa zawodowego, terapii pedagogicznej z tutoringiem, edukacji dla bezpieczeństwa.*” Przyjęta koncepcja kształcenia, - od 2012r.- oparta na Krajowych Ramach Kwalifikacyjnych- odwołuje się do potrzeb rynku pracy i środowiska lokalnego, podejmując próbę realizacji kształcenia uwzględniającego wzrastające potrzeby w zakresie diagnozy, terapii pedagogicznej, przygotowania absolwentów w zakresie wiedzy , umiejętności i kompetencji do profesjonalnego wykonywania zawodu, skutecznego rozwiązywania problemów społecznych, oraz uczenia się przez całe życie.

Poprawnie skonstruowana koncepcja kształcenia, właściwie odniesiona do misji i strategii rozwoju Uczelni charakteryzuje się dość dużą różnorodnością, którą tworzą prowadzone specjalności. Nie można w niej jednak odnaleźć określonej innowacyjności, a to z tego powodu, iż kształcenie na wszystkich specjalnościach ma charakter tradycyjny (ani treści, ani metody, ani formy kształcenia nie są innowacyjne).

- 2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Uczelnia wskazała, że ostateczny kształt przyjętej koncepcji kształcenia powstał dzięki analizie rynku pracy dokonanej przy współudziale Powiatowych Urzędów Pracy województwa lubuskiego. Jak napisała Uczelnia „...*Na stałą modernizację realizowanej koncepcji kształcenia i związanej z nią oferty programowej studiów wpływ mają również oczekiwania i potrzeby innych interesariuszy zewnętrznych z najbliższego otoczenia uczelni i regionu, związanych zwłaszcza z placówkami edukacyjnymi, wychowawczymi, opiekuńczymi i resocjalizacyjnymi funkcjonującymi na tym obszarze. Niewątpliwie w rozpoznawaniu tych oczekiwań duże znaczenie mają również realizowane w tych placówkach i podmiotach praktyki zawodowe słuchaczy ŁWSH.(...)*

Jako interesariuszy zewnętrznych - oprócz PUP - Uczelnia wskazuje : Lubuskie Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim, Organizację Pracodawców Ziemi Lubuskiej, Zachodnią Izbę Przemysłowo – Handlową z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, Łużycką Izbę Gospodarczą z siedzibą w Żarach, 11 Lubuską Dywizję Kawalerii Pancernej, samorządy powiatu żarskiego i miasta Żary oraz powiatów ościennych (zwłaszcza żagańskiego), szkoły i inne instytucje wychowawcze zlokalizowane w otoczeniu Uczelni.

Uczelnia przedstawiła wykaz placówek, w których Jej przedstawiciele uczestniczyli w radach pedagogicznych, konsultując ofertę edukacyjną skierowaną do nauczycieli i wychowawców oraz uzyskując informacje na temat potrzeb w tym zakresie. W dokumentacji Jednostki znajdują się protokoły ze spotkań w placówkach edukacyjnych w Szprotowej, Wiechlicach, Małomicach, Lubsku, Jasieniu, Żaganiu i Żarach.

Konsultacje i współpraca dotyczyła specjalności nauczycielskiej. W sprawie kształcenia na innych specjalnościach taka współpraca nie została podjęta.

Nie jest możliwe stwierdzenie udziału nauczycieli akademickich w tworzeniu czy ewaluacji koncepcji kształcenia. Z przedstawionej w czasie wizytacji dokumentacji, jak również na podstawie rozmów przeprowadzonych z nauczycielami- wynika, że nie brali oni udziału w pracy nad koncepcją kształcenia.

Uczelnia posiada natomiast dokumentację, potwierdzającą udział studentów w procesie kształcenia. Składają na nią sprawozdania ze spotkań Samorządu Studenckiego z

Władzami Uczelni, na których zgłaszane i konsultowane były różnego rodzaju kwestie związane z procesem kształcenia. W wyniku tych konsultacji wprowadzono zmiany w planach studiów i programach praktyk (np. . zaplanowano wizyty studyjne w placówkach edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w celu poznania niestandardowych metod pracy z dziećmi (5 placówek); zaplanowano w procesie kształcenia 8 warsztatów w tym m.in.: doskonalących umiejętności z zakresu zastosowania komputera i tablic interaktywnych, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej). Ponadto studenci wystąpili z wnioskiem o uruchomienie specjalności na studiach drugiego stopnia: terapia pedagogiczna z tutoringiem (pismo studentów z dnia 3.06.2013 r.), która została uruchomiona od 1 października 2013r.

W Uczelni jest opracowana procedura polegająca na tym, iż przed proponowanymi zmianami programu nauczania odbywają się konsultacje z udziałem przedstawicieli Rady Uczelnianej, Samorządu studentów z Prorektorem ŁWSH odpowiedzialnym za proces dydaktyczny oraz Dziekanem Wydziału Pedagogiki. Ponadto przedstawiciele Samorządu Studentów uczestniczą w posiedzeniach Senatu i Rady Wydziału. Uczestniczą w podejmowaniu decyzji i uchwał dotyczących planów i programów studiów.

Reasumując należy stwierdzić, że udział studentów w realizowanym procesie kształcenia jest znaczący, natomiast udział nauczycieli marginalny. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, wprowadzenie nie jest realizowana w zakresie wszystkich specjalności, ale zakres i tak należy uznać za znaczący.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Przedstawiona koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii Jednostki, która jest tożsama ze strategią Uczelni.

2) W procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku pedagogika, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju brali udział – na wybranych specjalnościach (tj. nauczycielskich)- interesariusze zewnętrzni i studenci. Nie brali natomiast udziału nauczyciele akademicki.

Jednostka powinna więc podjąć działania mające na celu aktywizację nauczycieli akademickich w ewaluację procesu kształcenia. Powinna również pozyskać do współpracy instytucje środowiskowe właściwe dla specjalności resocjalizacja i doradztwo zawodowe i personalne.

2.Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.**

Na kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia, stacjonarne i niestacjonarne, koncepcja kształcenia sformułowana została w oparciu o cele, które nawiązują do założeń zawartych we wzorcowych efektach kształcenia, co jest zgodne z rozporządzeniem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 roku w sprawie wzorcowych efektów kształcenia – Dz.U. nr 253 poz. 1521. Efekty kształcenia odniesiono do dwóch obszarów: nauk humanistycznych i nauk społecznych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 253, poz. 1520) oraz do doświadczeń dydaktycznych, naukowych i badawczych nauczycieli akademickich.

Z analizy wymienionych powyżej celów wynika, że tym dwóm naukom przypisane zostały, zgodnie z obowiązującymi przepisami, efekty kształcenia. Dla kierunku pedagogika na studiach pierwszego stopnia przypisano 19 efektów w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 8 w zakresie kompetencji społecznych, natomiast na studiach drugiego stopnia 16 efektów w zakresie wiedzy, 12 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych.

Uczelnia zgodnie ze swoją misją i strategią dostosowuje własną ofertę edukacyjną na kierunku pedagogika do potrzeb lokalnego rynku pracy - na pierwszym stopniu kształcenia prowadzone są studia w zakresie resocjalizacji, wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego, pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, doradztwa zawodowego, a na stopniu drugim - w zakresie resocjalizacji, wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego, pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, poradnictwa zawodowego, terapii pedagogicznej z tutoringiem, edukacji dla bezpieczeństwa. Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika jest prawidłowa, zgodna z rosnącym zapotrzebowaniem na pedagogów przygotowanych do działań w różnych obszarach edukacji, terapii, resocjalizacji, opieki czy wychowania. Proces kształcenia jest projektowany zgodnie z Misją Uczelni i Wydziału Pedagogicznego.

W sposób prawidłowy sformułowane zostały ogólne cele kształcenia oraz możliwości kontynuowania kształcenia dla absolwentów różnych specjalności kierunku pedagogika. Prawidłowo sformułowano możliwości zatrudnienia absolwentów ze wskazaniem typów placówek, instytucji, podmiotów, co znajduje potwierdzenie w sylwetce studenta studiów pierwszego i drugiego stopnia, kierunku pedagogika oraz suplemencie. Powyższe dotyczy również programu studiów rozpoczętego przed 1 X 2012.

Przyjęte przez Uczelnię ogólne efekty kształcenia dla kierunku pedagogika oraz efekty kierunkowe zostały przygotowane w sposób prawidłowy. Efekty kształcenia w obrębie poszczególnych poziomów kształcenia, modułów i przedmiotów zostały prawidłowo opracowane. Z efektów kształcenia na kierunku wynikają i są z nimi spójne efekty kształcenia na specjalnościach (efekty specjalnościowe), które odnoszone są do efektów kształcenia z obszaru wiedzy. Zostały one opracowane prawidłowo. Efekty kształcenia kierunku pedagogika na studiach I stopnia mają pokrycie w efektach kształcenia modułowego na danej specjalności. Efekty kształcenia (kompetencje i kwalifikacje) pogłębione są ponadto w ramach specjalności poprzez praktyki.

Na Wydziale Pedagogiki przyjęto wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika. Określenie efektów kształcenia na każdej realizowanej specjalności podporządkowane zostało przyjętej Sylwetce absolwenta. Efekty kształcenia były konsultowane z właściwymi organami Wydziału (Wydziałowy Zespół do Spraw Jakości Kształcenia). Prorektor twierdzi, że były także konsultowane z interesariuszami zewnętrznymi z najbliższego otoczenia uczelni i regionu, związanymi z placówkami edukacyjnymi, wychowawczymi, opiekuńczymi i resocjalizacyjnymi funkcjonującymi na tym obszarze. Brak jednak jakichkolwiek dokumentów w tej sprawie.

Efekty kształcenia dla kierunku pedagogika, przyjęte w Uczelni dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, profil ogólnoakademicki są zgodne z efektami specjalnościowymi, prowadzonymi w ramach w/w kierunku oraz efektami przypisanymi danemu programowi studiów. Wszystkie programy opracowane zostały bardzo starannie, zawierają efekty kształcenia dla modułu, ich opis oraz tabele odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny. Szczegółowa analiza programów wskazała, iż efekty kształcenia są poprawnie odniesione do efektów kierunkowych, do treści kształcenia, do metod kształcenia oraz do sposobów oceny tak w zakresie wiedzy jak i umiejętności i kompetencji społecznych.

Informacje dotyczące programu i planu studiów znajdują się w dokumentacji dziekanatu Wydziału Pedagogiki i są udostępniane studentom, jak również na stronie internetowej Wydziału.

Działająca od września 2012 roku Rada Wydziału Pedagogiki podejmuje decyzje dotyczące planów i programów kształcenia (wcześniej decyzje te podejmował Senat).

2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne

Uczelnia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia, tak więc należy uznać, że są one sformułowane w sposób zrozumiały. Efekty przedmiotowe są sformułowane w sposób jasny i są sprawdzalne. Wszystkie efekty kierunkowe i specjalnościowe zdefiniowane zostały w sposób konkretny i mierzalny.

3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

W systemie weryfikacji osiągania zakładanych celów i efektów kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku pedagogika uwzględniono:

- weryfikację szczegółowych efektów kształcenia, wynikających z realizacji poszczególnych przedmiotów ogólnych, podstawowych, kierunkowych i specjalistycznych; weryfikowanie osiągania efektów szczegółowych odbywa się w oparciu o typowe formy zaliczania przedmiotów (egzamin, zaliczenie),
- weryfikację osiągania celów i efektów kształcenia wynikających z odbycia praktyk zawodowych,
- weryfikację osiągania celów i efektów kształcenia wynikających z napisania pracy dyplomowej i zdania egzaminu dyplomowego.

Procedury związane ze sprawdzeniem efektów kształcenia określa Regulamin studiów Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej im. J.B.Solfy w Żarach uwzględniając: rozkład roku akademickiego z terminami i okresem trwania sesji egzaminacyjnych, stosowane skale ocen, składanie egzaminów, uzyskiwanie zaliczeń przedmiotów, semestrów, praktyk, zasady i sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego, warunki rejestracji warunkowej, powtarzania przedmiotów i semestru, skreślenia z listy studentów.

Każdy z przedmiotów w planie studiów kończy się egzaminem lub zaliczeniem. O warunkach uzyskania zaliczenia danego przedmiotu studenci informowani są przez pracowników na pierwszych zajęciach, do wiadomości podawana jest również forma egzaminu. Skala ocen obejmuje oceny od niedostatecznej do bardzo dobrej. Na Wydziale Pedagogiki stosuje się zaliczenia przedmiotów na podstawie: egzaminów w formie pisemnej bądź ustnej, prac projektowych samodzielnie przygotowanych przez studentów bądź grupę studentów, aktywnego udziału w warsztatach, analizy źródeł, udziału w dyskusji. Formy te pozwalają na praktyczne wykorzystanie zdobytej wiedzy oraz na zdobywanie umiejętności pracy w zespole, umiejętności analizowania i interpretowania faktów oraz wnioskowania. Senat uczelni podjął w dniu 13 września 2013 roku uchwałę (Nr 25/03/13) w sprawie określenia procedury sprawdzania nabytych przez studentów kwalifikacji (w szczególności w odniesieniu do gromadzenia odpowiedniej dokumentacji dotyczącej realizowanych prac zaliczeniowych i procedur egzaminacyjnych). **Dotychczas jednak nie były przechowywane prace etapowe studentów, dlatego niemożliwa była ich ocena.**

Poprawnie określone procedury weryfikacji efektów kształcenia, nie zawsze są jednak stosowane przez nauczycieli akademickich, na co wskazują niektóre protokoły z zaliczeń i egzaminów, np.: Pedagogika pracy – tylko oceny bdb, Metodyka doradztwa indywidualnego i grupowego – tylko oceny bdb i db, Warsztat emisji głosu – tylko oceny bdb.

Podczas programowej oceny jakości kształcenia na kierunku „pedagogika” poddano oglądowi dokumentację dotyczącą weryfikacji oceny/efektów kształcenia (protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta, dyplomy wraz z suplementami) która jest przechowywana w teczkach studentów (absolwentów), i jest sporządzana zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów z dnia 14 września 2011 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1188) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). . Teczke akt osobowych studenta przechowuje się w archiwum uczelni przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Poddane oglądowi teczki, karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu pozwoliły na stwierdzenie, iż są one prowadzone prawidłowo. W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty z przebiegiem studiów oraz procesem dyplomowania. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że są one sporządzone poprawnie.

Studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia dokonują wyboru tematu i prowadzącego seminarium w pierwszych tygodniach semestru, kiedy rozpoczynają się seminaria, mają też możliwość w ciągu kilku tygodni uściślenia tematu realizowanej pracy. Złożenie pracy dyplomowej następuje w dziekanacie w ostatnim semestrze studiów i po pełnej realizacji programu nauczania, czego dowodem jest złożenie indeksu. Praca dyplomowa jest oceniana przez recenzenta i przez promotora. Na kierunku pedagogika ustalony jest jednolity standard pisania pracy dyplomowej (osobny dla licencjackiej i magisterskiej) zawierający m.in. konstrukcję i zawartość merytoryczną prac.

Egzamin dyplomowy odbywa się w okresie dwóch tygodni od złożenia pracy. Podczas egzaminu studenci przedstawiają cel, problemy badawcze oraz wyniki własnych badań. Odpowiadają ponadto na pytania członków Komisji Egzaminacyjnej, która powoływana jest przez dziekana. Komisja składa się z trzech członków: przewodniczącego, promotora pracy i recenzenta. Proces dyplomowania określony jest w obowiązującym Regulaminie studiów i w Uchwale Senatu ŁWSH Nr 13/02/11 z dnia 17 września 2011 roku w sprawie przeprowadzania egzaminu dyplomowego (w dokumencie tym zakłada się m.in. iż ocena z egzaminu dyplomowego jest świadectwem stopnia – poziomu uzyskanych końcowych efektów kształcenia).

Wzór przyjętego w Uczelni sylabusu umożliwia szczegółowe określenie efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów oraz sposobów weryfikacji ich osiągnięcia, jak też określenie punktów ECTS przyznawanych za zaliczenie przedmiotu i zawiera takie elementy, jak: kierunek studiów, poziom kształcenia, profil kształcenia, forma prowadzonych studiów, specjalność, przedmiot/kod, rok studiów, semestr, liczba godzin, liczba punktów ECTS, prowadzący przedmiot, wymagania wstępne, efekty – wiedzę, umiejętności, kompetencje oraz cel modułu, treści kształcenia, literatura przedmiotu, sposób oceniania pracy studenta, kryteria oceny. Sylabusy poszczególnych przedmiotów opracowane są wg wzoru przyjętego przez Senat Uczelni w dniu 14 września 2012 roku.

Na kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia stosowany jest przejrzysty system oceny efektów kształcenia, który umożliwia weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Ocena obejmuje okresową analizę programów nauczania oraz ich efektów, ankietowe badania jakości kształcenia o charakterze ogólnouczelnianym i wydziałowym, prowadzone wśród studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych, badania oceny pracowników. Na każdym etapie kształcenia oceniane są prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, praktyki, a końcowe efekty kształcenia w procesie dyplomowania. Działania te tworzą przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiając weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia w odniesieniu do wszystkich kategorii efektów kształcenia tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Zapobieganie zjawiskom patologicznym związanym z procesem kształcenia realizowane jest w trakcie realizacji poszczególnych przedmiotów, zwłaszcza seminariów dyplomowych, podczas których prowadzący zwracają szczególną uwagę na problem ochrony praw autorskich i na konsekwencje działań określanych mianem plagiatu. Potwierdziły to rozmowy z Władzami Wydziału i z kadrą. Zwrócono uwagę, że wśród przedmiotów realizowanych w trzecim semestrze studiów pierwszego stopnia – zgodnie z programem kształcenia - znajduje się ochrona własności intelektualnej, na którym poruszany jest ten problem.

Reasumując, na Wydziale Pedagogiki ŁWSH w Żarach istnieją procedury określania efektów kształcenia.

Skala odsiewu i odpadu na kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia w latach 2010-2013 kształtowała się na poziomie 3%, a zatem jest to niewielki odsetek studentów. Głównymi przyczynami odsiewu w tym okresie była rezygnacja ze studiów z przyczyn losowych, dwie osoby skreślono z listy studentów z powodu nie wywiązania się z zaliczenia przedmiotów. W roku ak. 2012/13 nie złożyło jeszcze egzaminu dyplomowego 16 studentów studiów drugiego stopnia niestacjonarnych.

4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

ŁWSH w Żarach **nie wypracowano pełnego i jednolitego systemu monitorowania karier zawodowych jej absolwentów na rynku pracy**, jednakże z Raportu samooceny a także z rozmów z Władzami Uczelni i Wydziału wynika, że monitorowanie prowadzone jest od szeregu lat m.in. dzięki współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Badaniem losów absolwentów zajmuje się Biuro Karier. W tym celu został stworzony Kwestionariusz ankietowy dla Absolwentów ŁWSH w Żarach. Kwestionariusz jest wysyłany za pomocą poczty elektronicznej razem z załączonym zaproszeniem do wzięcia udziału w badaniu. Brak jest w tym kwestionariuszu pytań dotyczących m.in. tego, czy wiedza zdobyta w trakcie studiów pomogła zdobyć pracę oraz czy jest ona wystarczająca.

Reasumując, Uczelnia podjęła działania, których celem jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów Wydziału Pedagogiki ŁWSH w celu doskonalenia jakości kształcenia. **Konieczne jest jednak wypracowanie procedur i dokładniejszych narzędzi do badania losów absolwentów. Konieczne jest także dokonanie analizy dotychczasowych doświadczeń uczelni w zakresie monitorowania losów absolwentów.**

Dotychczas nie przeprowadzano oceny jakości kształcenia na kierunku Pedagogika w ŁWSH

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

ZO wybrał losowo do oceny 15 prac dyplomowych oraz ich recenzje i protokoły z egzaminu dyplomowego. W pięciu przypadkach ocena ekspercka prac była identyczna, jak wystawiona przez promotora i recenzenta. W 10 przypadkach oceny Ekspertów były niższe, w tym trzy prace oceniono na niedostateczny. Jedna z prac nie została oceniona, bo jej treść nie mieści się z zakresie pedagogiki (i nauk pokrewnych). Zdaniem Zespołu jej temat nie powinien być dopuszczony do realizacji. Najsłabszą stroną ocenianych prac rzutującą na oceny Ekspertów jest metodologia badań własnych, bibliografia pomijająca nową i znaczącą dla tematów literaturę, oraz liczne błędy stylistyczne, ortograficzne i gramatyczne wskazujące na brak korekty pracy. Tak więc Uczelnia dopuszcza do obrony prace i bardzo dobre i niedostateczne. Zdecydowanie negatywnie należy ocenić większość sporządzanych przez promotorów i recenzentów recenzji prac dyplomowych. Są one bardzo lakoniczne, pozbawione oceny zawartości merytorycznej prac, nie odnoszą się do żadnych błędów, tym samym nie posiadają uzasadnienia wystawianych – zwykle zawyżonych – ocen.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Na realizowanym w niej kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia - profil ogólnoakademicki przyjęte efekty kierunkowe prawidłowo przypisane zostały do obszaru nauk humanistycznych i nauk społecznych. Analiza matryc efektów kształcenia potwierdza możliwość zrealizowania wszystkich zakładanych efektów kierunkowych. Opracowane przez Uczelnię efekty kierunkowe i przedmiotowe są zgodne z wymaganiami rozporządzenia MNiSW z dnia 4 listopada 2011 roku w sprawie wzorcowych efektów kształcenia oraz rozporządzenie MNiSW z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Opis efektów kierunkowych i efektów przedmiotowych jest dostępny w dokumentach papierowych, także w formie elektronicznej Uczelni.
- 2) Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są one sprawdzalne.
- 3) Senat uczelni podjął dopiero w dniu 13 września 2013 roku uchwałę (Nr 25/03/13) w sprawie określenia procedury sprawdzania nabytych przez studentów kwalifikacji (w

szczegółności w odniesieniu do gromadzenia odpowiedniej dokumentacji dotyczącej realizowanych prac zaliczeniowych i procedur egzaminacyjnych). **Dotychczas nie były jednak przechowywane prace etapowe studentów**, dlatego niemożliwa była ich ocena.

Prace dyplomowe natomiast w większości charakteryzują się bardzo niskim poziomem metodologicznym, pozbawione są podstawowej korekty językowej i nie zawsze korespondują z kierunkiem studiów. Recenzje prac dyplomowych w większości ocenić należy negatywnie.

- 4) Uczelnia deklaruje monitorowanie losów absolwenta dzięki niesformalizowanej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi - korzysta z informacji od pracodawców, dotyczących poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwentów ŁWSH w odniesieniu do potrzeb pracodawców oraz uczelnianego systemu kształcenia. **Konieczne jest jednak wypracowanie procedur i dokładniejszych narzędzi do badania losów absolwentów.**

3.Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) *Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,***

Organizacja procesu kształcenia zgodnie z § 18 ust. 1 pkt. 11 Statutu Uczelni oraz § 13 ust. 3 Regulaminu studiów znajduje się w kompetencjach Rektora. Proces ten został uregulowany Zarządzeniem nr 42/02 z dnia 14 maja 2012 r. oraz nr 57/02 z 20 maja 2013 r. Zarządzenia te określają przede wszystkim szczegółową organizację roku akademickiego.

Efekty kształcenia, plany i programy kształcenia dla kierunku pedagogika zostały przyjęte Uchwałą Senatu ŁWSH Nr 3/03/12 z dnia 14 września 2012 roku.

Plan i program studiów I stopnia na kierunku pedagogika jest opracowany zarówno dla studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Studiów stacjonarnych jednak nigdy nie uruchomiono w Uczelni (z wyjątkiem „projektowych” studiów w specjalności wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe, które sfinalizowano w roku akademickim 2012/2013). Jak wynika z Raportu samooceny oraz z oglądu dokumentów podczas wizytacji, w planie studiów pierwszego stopnia realizowane są następujące moduły treści : moduł treści ogólnych, moduł treści podstawowych, moduł treści kierunkowych i moduł treści specjalizacyjnych – specjalnościowych, z odpowiednią ilością godzin zajęć dydaktycznych ze wskazaniem ich rodzaju oraz z przyporządkowanymi do nich punktami ECTS. Na wszystkich specjalnościach, z wyjątkiem wychowania przedszkolnego (wpinp), moduł treści (przedmiotów) ogólnych na studiach stacjonarnych obejmuje łącznie 255 godzin zajęć dydaktycznych i 11 pkt. ECTS (na wpinp 240 g. zajęć i 10 pkt ECTS), na niestacjonarnych - 175 godzin zajęć dydaktycznych i 9 pkt. ECTS (brak w zestawieniu zajęć z wychowania

fizycznego jednak Uchwałą Rady Wydziału Pedagogiki ŁWSH im. J.B.Solfy w Żarach Nr 7/01113 z dnia 31 października 2013 roku w sprawie korekt w planie i programach studiów na kierunku pedagogika oraz skorygowane plany studiów i uzupełniono je o zajęcia z wychowania fizycznego) (na wpinp – 8 pkt ECTS); moduł treści podstawowych na studiach stacjonarnych – 420 godzin zajęć dydaktycznych i 52 pkt. ECTS (także na wpinp), na studiach niestacjonarnych – 405 godzin zajęć dydaktycznych i 52 pkt. ECTS; moduł treści kierunkowych na studiach stacjonarnych - 450 godzin zajęć dydaktycznych i 52 pkt ECTS, (z wyjątkiem wpinp – 385 godzin i 49 pkt. ECTS), na studiach niestacjonarnych - 348 godzin zajęć dydaktycznych i 52 pkt ECTS (z wyjątkiem wpinp - 330 godzin i 49 pkt. ECTS). Moduł treści specjalizacyjnych i specjalnościowych na specjalności doradztwo zawodowe, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, resocjalizacja na st. stacjonarnych obejmuje 675 godzin dydaktycznych i 67 punktów ECTS, na studiach niestacjonarnych na specjalności doradztwo zawodowe, resocjalizacja - 445 godzin zajęć dydaktycznych i 67 pkt. ECTS, pedagogika opiekuńczo – wychowawcza – 407 godzin zajęć dydaktycznych i 67 pkt. ECTS. Moduł treści specjalizacyjnych i specjalnościowych na wpinp na studiach stacjonarnych obejmuje 765 godzin dydaktycznych i 71 pkt. ECTS, na studiach niestacjonarnych – 490 godzin zajęć dydaktycznych i 71 pkt. ECTS.

Wszystkie specjalności na studiach stacjonarnych, z wyjątkiem wpinp, liczą 1800 godzin zajęć dydaktycznych i 182 pkt. ECTS (bez punktów ECTS za praktyki zawodowe, ale z 2 pkt. ECTS za wf). Na specjalności wpinp *Zestawienie...* określa na studiach stacjonarnych – 1810 godzin zajęć dydaktycznych i 182 pkt ECTS (z 2 pkt. ECTS za wf).

Na studiach niestacjonarnych liczba godzin dla specjalności:

- doradztwo zawodowe, resocjalizacja: liczy 1373 godzin zajęć dydaktycznych i 180 pkt. ECTS (bez pkt. za praktyki zawodowe);
- pedagogika opiekuńczo – wychowawcza: liczy 1335 godzin zajęć dydaktycznych i 180 pkt. ECTS (bez pkt. za praktyki zawodowe);
- wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe: liczy 1400 godzin zajęć dydaktycznych i 180 pkt. ECTS (bez pkt. za praktyki zawodowe).

Plany i programy studiów niestacjonarnych uwzględniają liczbę semestrów, realizowanych w poszczególnych semestrach przedmiotów, ogólną liczbę godzin zajęć z nimi związanych i liczbę godzin z rozróżnieniem na rodzaje tych zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria), formę zaliczenia przedmiotu (egzamin, zaliczenie na ocenę), przyporządkowane do przedmiotów punkty ECTS.

Studia pierwszego stopnia realizowane są w ramach sześciu semestrów, dominują aktywne formy realizacji zajęć dydaktycznych (ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty, seminaria). Przedmiotom realizowanym w ramach poszczególnych semestrów przyporządkowane są punkty ECTS, uwzględniające miejsce danego przedmiotu w planie studiów, przeznaczoną na jego realizację liczbę godzin dydaktycznych i formę zaliczenia. W ramach jednego roku studiów liczba punktów ECTS bilansuje się na poziomie 60 pkt.

Studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim opracowano zarówno dla trybu stacjonarnego (którego nigdy nie uruchomiono) jak i niestacjonarnego. Na studiach drugiego stopnia realizowane są następujące moduły treści (moduł treści podstawowych, moduł treści kierunkowych i moduł treści specjalnościowych). Określona została ilość godzin zajęć dydaktycznych ze wskazaniem ich rodzaju oraz z przyporządkowanymi do nich punktami

ECTS. Na wszystkich specjalnościach moduł treści podstawowych na studiach stacjonarnych wynosi 201 godzin zajęć dydaktycznych i obejmuje 27 pkt. ECTS, na studiach niestacjonarnych – 196 godzin zajęć dydaktycznych i 27 pkt. ECTS; moduł treści kierunkowych na studiach stacjonarnych - 350 godzin zajęć dydaktycznych i 57 pkt ECTS, na studiach niestacjonarnych - 276 godzin zajęć dydaktycznych i 57 pkt ECTS). Moduł treści specjalnościowych jest zróżnicowany pod względem ilości przeznaczonych na niego godzin, lecz jednolity pod względem przypisanych mu punktów ECTS, na specjalności:

- poradnictwo zawodowe na studiach stacjonarnych – 328 godzin i 36 pkt ECTS, na studiach niestacjonarnych - 275 godzin i 36 pkt. ECTS;
- pedagogika opiekuńczo – wychowawcza na studiach stacjonarnych – 335 godzin i 36 pkt. ECTS, na studiach niestacjonarnych - 240 godzin i 36 pkt. ECTS;
- resocjalizacja na st. stacjonarnych - 335 godzin i 36 punktów ECTS, na studiach niestacjonarnych – 240 godzin i 36 punktów ECTS;
- edukacja dla bezpieczeństwa na st. stacjonarnych – 350 godzin i 36 pkt. ECTS, na studiach niestacjonarnych - 280 godzin i 36 pkt. ECTS;
- wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe na st. stacjonarnych - 400 godzin i 36 pkt. ECTS, na studiach niestacjonarnych - 315 godzin i 36 pkt. ECTS;
- terapia pedagogiczna z tutoringiem na st. stacjonarnych - 375 godzin i 36 pkt. ECTS, na studiach niestacjonarnych – 320 godzin i 36 pkt. ECTS.

Na studiach stacjonarnych, na specjalności poradnictwo zawodowe realizowanych jest 876 godzin zajęć dydaktycznych i 120 pkt. ECTS (bez punktów ECTS za praktyki zawodowe); na specjalności pedagogika opiekuńczo – wychowawcza oraz specjalności resocjalizacja - 886 godzin i 120 pkt. ECTS; na specjalności edukacja dla bezpieczeństwa – 921 godzin i 120 pkt. ECTS (bez pkt. ECTS za praktykę); na specjalności wpinp - 951 godzin i 120 pkt. ECTS (bez pkt. za praktykę); na specjalności terapia pedagogiczna z tutoringiem - 926 godzi i 120 pkt. ECTS (bez pkt. ECTS za praktykę). Na studiach niestacjonarnych ogólny limit godzin zajęć dydaktycznych i ilość pkt. ECTS wynosi: na specjalności poradnictwo zaw. – 747 g. i 120 pkt. ECTS (bez pkt. za praktykę); pedagogika opiekuńczo – wychowawcza oraz resocjalizacja - 712 g. i 120 pkt. ECTS; edukacja dla bezpieczeństwa – 752 g. i 120 pkt. ECTS (bez pkt. ECTS za praktykę); wpinp – 787 g. i 120 pkt. ECTS (bez pkt. za praktykę); terapia pedagogiczna z tutoringiem – 792 g. i 120 pkt. ECTS (bez pkt. Za praktykę).

Reasumując można stwierdzić, że czas trwania studiów, liczba godzin (zarówno studiów pierwszego jak i drugiego stopnia) jest wystarczający dla osiągnięcia założonych celów i efektów kształcenia. Proporcje godzinowe na poszczególnych specjalnościach pomiędzy studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi są prawidłowe. Umożliwiają osiągnięcie założonych efektów kształcenia kierunkowych i specjalnościowych. Liczba godzin na poszczególnych specjalnościach (tryb stacjonarny i niestacjonarny) jest podobna w danych modułach, niewielkie różnice występują jedynie w grupie przedmiotów należących do modułu specjalnościowego. Ramowe plany studiów zostały przygotowane prawidłowo, zgodnie z KRK. Realizowany w Uczelni program kształcenia na kierunku pedagogika, profil ogólnoakademicki, studia pierwszego i drugiego stopnia zapewnia możliwość realizowania wszystkich efektów kształcenia dla kierunku pedagogika. W Uczelni kształcenie jest zgodne z

zakładanymi i przewidzianymi prawem kwalifikacjami absolwenta. Analiza matrycy efektów kształcenia (w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) opracowana na Wydziale Pedagogiki ŁWSH dowodzi, że wszystkie zakładane efekty kształcenia mogą być zrealizowane. Tym sposobem realizowany program kształcenia jest także zgodny z paragrafem 8.1 rozporządzenia MNiSW z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Do zakładanych celów i efektów kształcenia prawidłowo dobrane zostały formy realizacji zajęć. Większość przedmiotów objętych planem studiów realizowana jest zarówno w formie wykładów, jak i ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów i seminariów. W przypadku każdej specjalności w grupie przedmiotów specjalnościowych przeważa liczba ćwiczeń nad wykładami na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

Dobór treści i metod kształcenia został szczegółowo opisany w sylabusach (kartach przedmiotów), dla których uczelnia opracowała wzór. W przeważającej większości przypadków dobór metod i treści jest prawidłowy i w pełni pozwala na realizację zakładanych celów. Treści dobierane są zgodnie z charakterem przedmiotów i aktualnym stanem wiedzy w naukach społecznych, humanistycznych. Również prawidłowo dobrana jest literatura przedmiotu w odniesieniu do nazwy przedmiotu, treści i zakładanych efektów. Program kształcenia na kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki na Wydziale Pedagogiki został opracowany zgodnie z aktualnym stanem rozwoju dyscypliny. W koncepcji kształcenia przyjęto modułową strukturę budowy programu, co jest słuszne i zgodne z obowiązującym prawem. Układ przedmiotów i treści w ramach modułów specjalnościowych są dobrane prawidłowo i zapewniają zakładaną strukturę kwalifikacji zawodowej absolwentów.

W Uczelni został określony system budowania punktów ECTS zgodnie z wymogami Procesu Bolońskiego, co pozwoliło na spełnienie wymogu rozporządzenia MNiSW z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Podczas oceny Władze Uczelni przedstawiły Zespołowi Oceniającemu Uchwałę nr 5/07 Senatu Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Żarach z dnia 26 marca 2007 r. wprowadzającą w Uczelni system punktów ECTS.

System ECTS został wprowadzony w uczelni Uchwałą Senatu ŁWSH w Żarach Nr 5/07 z dnia 26 marca 2007 roku (w sprawie wprowadzenia w uczelni systemu ECTS) i na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2006 roku (na temat warunków i trybu przenoszenia osiągnięć studenta) – zaczynając od studentów naboru śródrocznego w roku akademickim 2006/2007. Najbardziej aktualną podstawą funkcjonującego w szkole systemu ECTS jest Uchwała Senatu Nr 11/03/12 z dnia 15 grudnia 2012 roku. Na kierunku pedagogika wszystkim przedmiotom zawartym planach i w programach kształcenia przypisano punkty ECTS z wyłączeniem: przysposobienia bibliotecznego; nauki o pracy – bezpieczeństwo, higiena, ergonomia; ochrona własności intelektualnej (realizowanych na I stopniu studiów). Punkty ECTS przypisane do poszczególnych przedmiotów odpowiadają nakładowi pracy studenta podejmowanej w uczelni i poza nią, w celu osiągnięcia określonych dla danego przedmiotu efektów kształcenia. Jeden punkt ECTS, związany z realizacją określonych efektów

kształcenia, wymaga od studenta 25-30 godzin pracy. Liczba punktów ECTS w planach i programach kształcenia, wymagana do ukończenia studiów I stopnia wynosi 182 na studiach stacjonarnych i 180 na studiach niestacjonarnych. **Różnica spowodowana jest tym, iż nie uwzględniono zajęć z wychowania fizycznego.** Na poziomie studiów II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych liczba punktów ECTS wynosi 120 godzin (**nie uwzględniono zajęć z wychowania fizycznego ani w planie studiów stacjonarnych ani niestacjonarnych.**) Jednakże po uwzględnieniu uwag zgłoszonych przez członków Zespołu Oceniającego PKA i po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego uzupełniono program studiów niestacjonarnych I i II stopnia dla kierunku pedagogika o zajęcia z wychowania fizycznego. Określono wymiar godzinowy tych zajęć na poziomie 10 godzin i liczbę punktów ECTS - 2 na I roku studiów pierwszego stopnia oraz w takim samym wymiarze godzinowym i przy takiej samej liczbie punktów ECTS na I roku studiów drugiego stopnia kształcenia. **Przesłano stosowną Uchwałę Rady Wydziału Pedagogiki ŁWSH im. J.B.Solfy w Żarach Nr 7/01113 z dnia 31 października 2013 roku w sprawie korekt w planie i programach studiów na kierunku pedagogika oraz skorygowane plany studiów.**

Sekwencja przedmiotów w planie studiów jest prawidłowa, gdyż pozwala na systematyczne budowanie wiedzy studentów. Przedmioty ułożone są we właściwej kolejności w poszczególnych semestrach. Rozkład zjazdów na studiach niestacjonarnych jest prawidłowy.

Integralną część procesu kształcenia stanowią praktyki. Zasady organizacji i odbywania praktyk studenckich określa: Regulamin studiów w ŁWSH im. J.B.Solfy w Żarach znowelizowany przez Senat 14 kwietnia 2012 roku; Plany i programy kształcenia (studiów); Regulamin praktyk na Wydziale Pedagogiki w Łużyckiej Wyższej Szkole Humanistycznej im. J.B.Solfy w Żarach. Podstawowym założeniem praktyki pedagogicznej jest umożliwienie studentom kontaktu z rzeczywistością dydaktyczno-wychowawczą w placówce oraz zapewnienie warunków do zdobycia doświadczenia pedagogicznego.

Koordynatorem i osobą nadzorującą przebieg praktyk zawodowych (na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia) jest formalnie powołany opiekun praktyk. Stanowisko to zajmuje od początku istnienia uczelni ta sama osoba, która udziela studentom informacji na temat procedur realizowania praktyk, nie tylko w zakresie merytorycznym, ale też w zakresie procedur przygotowania, dokumentowania i potwierdzania praktyk, realizowanych na Wydziale Pedagogiki. Wydział prowadzi dokładną ewidencję wykazu praktyk dla poszczególnych edycji, uwzględniającą stopień studiów, kierunek, specjalność, rodzaj praktyki, termin, sposób rozliczenia i rodzaj praktyki. W placówce, w której realizowana jest praktyka studentowi przydziela się opiekuna merytorycznego. Opiekun ten poświadcza w „Dzienniku praktyk” (studia pierwszego i drugiego stopnia) i karcie praktyk (studia podyplomowe) zrealizowanie przez studenta wymaganych zadań i oczekiwanej liczby godzin. Opiekun praktyk formułuje recenzję zawierającą stopień przygotowania merytorycznego, metodycznego studenta, jego umiejętności w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej oraz stosunek do obowiązków. Recenzja wystawiona przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji, w której odbywa się praktyka stanowi element składowy końcowej oceny praktyki pedagogicznej wystawianej przez opiekuna praktyk.

Podstawą zaliczenia praktyk jest przedstawienie odpowiedniej dokumentacji. Praktyka zawodowa realizowana jest już po pierwszym semestrze jako tzw. praktyka pedagogiczno - asystencka, po drugim semestrze - jako hospitacyjna, po piątym semestrze – jako metodyczna. Studenci odbywają praktyki w toku studiów, począwszy od pierwszego do ostatniego roku studiów. Student do końca 5 semestru studiów winien mieć zrealizowane wszystkie praktyki, wymagane programem studiów, potwierdzone wpisem do indeksu. Czas trwania praktyk określa program studiów. Wymiar praktyk dla poszczególnych specjalności wynosi (dla studiów pierwszego stopnia):

- wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego – 180 godzin;
- resocjalizacji – 200 godzin;
- pedagogiki opiekuńczo – wychowawczej – 200 godzin;
- doradztwa zawodowego – 200 g.

Na studiach drugiego stopnia wymiar, zasady i formy odbywania praktyk określają takie same dokumenty jak w przypadku studiów pierwszego stopnia. Wymiar praktyk dla poszczególnych specjalności wynosi:

- wychowania przedszkolnego i nauczania początkowego – 180 godzin (w formie zbliżonej do praktyki na poziomie studiów pierwszego stopnia);
- poradnictwa zawodowego – 60 godzin (praktyka metodyczna);
- edukacji dla bezpieczeństwa – 60 godzin (praktyka metodyczna);
- terapii pedagogicznej – 60 godzin (praktyka metodyczna).

W przypadku praktyk związanych ze specjalnością nauczycielską uwzględnione są zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia treści Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Zasady realizowania praktyk są dostępne na stronie Uczelni w Zakładce „Praktyki”.

Z rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału wynika, że Uczelnia stwarza możliwość studiowania w ramach indywidualnej organizacji studiów adresowanej do studentów studiujących równolegle na innych uczelniach i kierunkach. Indywidualny plan studiów i program nauczania ustala dziekan na pisemną prośbę studenta.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Koncepcja studiów na kierunku pedagogika (studia pierwszego i drugiego stopnia) w ŁWSH im. J.B.Solfa w Żarach jest wewnętrznie spójna, treści programowe są dobrze skomponowane z zakładanymi efektami kształcenia. Analiza programu studiów i treści kart przedmiotów dowodzi, że dla kierunku pedagogika przyjęto prawidłowe formy realizacji zajęć, treści poszczególnych form zostały logicznie podzielone a metody dydaktyczne są odpowiednio dobrane przez nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na ocenianym kierunku studiów.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Czas trwania studiów zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia – profil ogólnoakademicki - jest wystarczający do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Programy studiów zapewniają realizację wymaganych punktów ECTS, które są adekwatne do poszczególnych przedmiotów w ramach poszczególnych modułów oraz nakładu czasu pracy studenta. Prawidłowy jest również dobór metod i form realizacji zajęć przedmiotów / modułów kształcenia we wszystkich specjalnościach realizowanych w ramach kierunku pedagogika. Treści kształcenia poszczególnych przedmiotów są odpowiednie do zakładanych celów i zgodnie z aktualnym stanem wiedzy. Uczelnia prawidłowo opracowała szczegółowe (dla danej specjalności) sylwetki absolwentów. Realizacja programów kształcenia prowadzi do zdobycia kompetencji i umiejętności określonych w sylwetce absolwenta. Studenci odbywają praktyki w instytucjach zgodnych z wyborem danej specjalności (określa je regulamin praktyk). Studenci mają możliwość korzystania z indywidualnej organizacji studiów.
- 2) Na podstawie analizy realizowanych na kierunku pedagogika treści programowych, stosowanych form i metod kształcenia można uznać, że stanowią one spójną całość z zakładanymi efektami kształcenia. Zajęcia realizowane są z reguły w formach wykładów i ćwiczeń. Koncepcja realizacji praktyk jest odpowiednia do zakładanych efektów i stanowi integralny element koncepcji kształcenia. Prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika, studia pierwszego i drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki stosują różnorodne metody kształcenia - aktywne, pobudzające uwagę studentów, są odpowiednio dobrane do zakładanych efektów.

4.Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu.

Dla realizacji przyjętego programu studiów uczelnia zatrudnia na zasadzie umowy o pracę i umowy o dzieło 86 nauczycieli akademickich. Reprezentują oni obszar nauk społecznych, humanistycznych i medycznych, przyrodniczych, ścisłych i technicznych.

Wśród prowadzących zajęcia jest 3 profesorów nauk humanistycznych, 10 doktorów habilitowanych (6 dr hab. w zakresie pedagogiki, 1 dr hab. w zakresie psychologii, 1 dr hab. w zakresie socjologii, 2 dr hab. n. hum w zakresie historii) ; 23 doktorów (8 -pedagogika, 1 psychologia, 1 socjologia, 1 filozofia, 2 nauki wojskowe, 3 historia, 2 prawo, 1 nauki

przyrodnicze, 1 ekonomia, 3 nauki humanistyczne) , 48 magistrów (3 prawo, 3 psychologia, 1 historia, 2 filologia germańska, 2 filologia angielska, 2 biologia, 13 pedagogika, 1 ekonomia, 1 nauki polityczne, 2 pielęgniarstwo, 1 inż. technologii żywienia, 3 socjologia, 1 wychowanie plastyczne, 3 filologia polska, 1 inż. budowy maszyn, 1 matematyka, 2 wychowanie fizyczne, 1 filozofia, nie podano dyscypliny dyplomowania 5 mgr) i **1 licencjat-filologia angielska.**

Liczba pracowników naukowo – dydaktycznych umożliwia osiąganie założonych efektów kształcenia, natomiast ich kwalifikacje nie zawsze są właściwe dla prowadzonego kształcenia (nauki wojskowe, pielęgniarstwo, budowa maszyn, biologia, nauki przyrodnicze).

Zajęcia ze studentami prowadzi licencjat, który posiada uprawnienia do nauczania w szkole podstawowej. Już nauczanie w gimnazjum wymaga studiów II stopnia.

Mając na uwadze przyjęte efekty kształcenia, można mieć przekonanie, że osoby które uzyskały stopnie zawodowe i naukowe w takich dziedzinach i dyscyplinach jak : nauki wojskowe, literaturoznawstwo, pielęgniarstwo, biologia, matematyka, nauki polityczne, budowa maszyn, technologia żywienia, matematyka, filologia polska, nie posiadają kwalifikacji umożliwiających osiągnięcie tych efektów.

2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów.

Uczelnia do minimum kadrowego zgłosiła 18 osób tj. 10 samodzielnych pracowników nauki i 8 doktorów.

Uczelnia wskazała, że z 10 samodzielnych pracowników 4 nie będzie zaliczanych do minimum kadrowego w roku akademickim 2013/2014. Natomiast z 8 zgłoszonych doktorów w roku akademickim 2013/2014, jeden nie znajdzie się w minimum kadrowy.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku „pedagogika” w roku akademickim 2012/2013, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w **§ 14 ust. 1** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) – *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.* oraz w **§ 15 ust. 1** – *minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień*

naukowy doktora.

Ponadto wymagania określone w § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia (*do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wliczani są nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru*), § 13 ust. 2 (*do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich są wliczani nauczyciele akademicki, dla których uczelnia ta stanowi podstawowe miejsce pracy, zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów*), § 13 ust. 3 (*nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra*) **nie zostały spełnione dla pięciu** z osiemnastu zgłoszonych przez Uczelnię nauczycieli akademickich do minimum kadrowego. **Szczegółowe informacje zawiera załącznik nr 5 do raportu.**

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Do minimum kadrowego studiów I stopnia w roku akademickim 2012/2013 można zaliczyć 9 z 10 zgłoszonych samodzielnych pracowników nauki i 6 z 8 zgłoszonych doktorów. Trzy osoby nie zostały zaliczone do minimum kadrowego z powodu braku związku pomiędzy kwalifikacjami a przyjętymi efektami kształcenia (dr hab. n humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa bez dorobku naukowego, dr nauk wojskowych bez dorobku naukowego, dr n. humanistycznych (Wydział Filozoficzno – Historyczny) z minimalnym dorobkiem nie korelującym z nauczanymi przedmiotami).

Mimo tych zastrzeżeń warunki dotyczące minimum kadrowego na studiach I stopnia w roku 2012/2013 były wypełnione.

Do minimum kadrowego studiów I stopnia w roku akademickim 2013/2014 zgłoszono 6 samodzielnych pracowników nauki i 7 doktorów. Wśród nich jest dr nauk wojskowych i dr hab. literaturoznawstwa, dr nau/humanistycznych, którzy jak wskazano wyżej nie mogą być zaliczeni do minimum. **Tak więc minimum kadrowe tworzy 5 samodzielnych pracowników i 5 doktorów, co powoduje , że wypełnione są wymogi prawa.**

Natomiast do minimum kadrowego studiów II stopnia w roku akademickim 2012/2013 wskazano 10 samodzielnych pracowników nauki i 8 doktorów. Jeden samodzielny pracownik nie prowadzi zajęć na studiach II stopnia, 1 nie wykazał żadnego dorobku naukowego, 2 posiadało dorobek nie mający związku z efektami kształcenia i nauczanymi przedmiotami (

historia okręgu łżyckiego XVII – XXw, socjologia kultury).

Z 8 doktorów 5 nie prowadzi badań naukowych, nie posiada też żadnych albo prawie żadnych publikacji, w związku z czym nie można ich zaliczyć do minimum kadrowego studiów II stopnia. Powyższe wskazuje, że warunki dotyczące minimum kadrowego **na studiach II stopnia w roku akademickim 2012/2013 nie zostały wypełnione, ponieważ tworzyło go 6 samodzielnych pracowników nauki i 3 doktorów.**

W roku akademickim 2013/2014 Uczelnia wskazała do minimum kadrowego 6 samodzielnych pracowników nauki i 7 doktorów. Wśród nich , jest 3 samodzielnych i 4 doktorów , których wymieniono wyżej uzasadniając nie spełnianie wymogów zaliczenia do minimum. Tym samym do minimum kadrowego w roku akademickim 2013/2014 można zaliczyć 3 samodzielnych pracowników nauki i 3 doktorów. **Powyższe pozwala stwierdzić, że w bieżącym roku akademickim (2013/2014) Uczelnia nie posiada minimum kadrowego na studiach II stopnia.**

Oprócz zatrudniania osób posiadających kwalifikacje niezgodne z wymaganiami prowadzonego kształcenia, Uczelnia niewłaściwie przydziela zajęcia do prowadzenia, co obrazuje poniższa tabela:

Obsada zajęć niezgodna z kwalifikacjami – minimum kadrowe

Lp.	Tytuł/stopień naukowy z podaniem dziedziny/ dziedziny i dyscypliny	Specjalność naukowa	Prowadzone zajęcia dydaktyczne niezgodne z kwalifikacjami
1.	dr hab.n.hum w zakresie historii	historia Polski XVIII- XX	Media w edukacji
2.	dr n.hum w zakresie pedagogiki	pedagogika specjalna	Warsztat metodyczny: wycieczka w edukacji elementarnej Wybrane problemy opieki nad dzieckiem
3.	dr n. hum. w zakresie pedagogiki	Brak dorobku	Psychoterapia i socjoterapia w pracy opiekuńczo – wychowawczej Wybrane problemy neuropedagogiki Diagnostyka psychopedagogiczna Sytuacja rodziny dziecka z niepełnosprawnością
4.	dr n. hum. w zakresie socjologii	niedostosowanie społeczne, profilaktyka, przestępczość, mediacje	Pedagogika resocjalizacyjna Prawne podstawy resocjalizacji Psychoterapia i socjoterapia

5.	dr nauk wojskowych specjalność dydaktyka wojskowa	brak publikacji (2 – wystąpienie konferencyjne i artykuł)	Logika Metodologia badań społecznych Pojęcia i systemy pedagogiczne Metody badań pedagogicznych Metody i techniki badań pedagogicznych z elementami statystyki
6.	dr n. hum	Brak	Pedagogika społeczna Aktywizacja i organizacja społeczności lokalnych Aktywizacja środowiska lokalnego dziecka Andragogika Pedagogika czasu wolnego Praca opiekuńcza – wychowawcza nauczyciela na III i IV etapie edukacyjnym Polityka społeczna

Obsada zajęć niezgodna z kwalifikacjami – nauczyciele spoza minimum kadrowego

Lp.	Tytuł/stopień naukowy z podaniem dziedziny/ dziedziny i dyscypliny	Specjalność naukowa	Prowadzone zajęcia dydaktyczne niezgodne z kwalifikacjami
1.	Dr nauk prawnych Mgr pedagogiki	Prawo , pedagogika szkolna, Studia podyplomowe w zakresie nauk o pracy i polityki społecznej, Dyplom I i II stopnia w zakresie organizacji pomocy społecznej	Teoretyczne podstawy pracy socjalnej,
2.	Dr nauk przyrodniczych	Studia podyplomowe – oligofrenopedagogika	Pedagogika zdrowia
3.	Dr nauk humanistycznych	Historia, Szkolenie -Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych, Seminarium-Pomoc postpenitencjarna w kontekście strategii działań resocjalizacyjnych	Współczesne zjawiska i subkultury dewiacyjne
4.	Dr nauk humanistycznych	historia	Podstawy bezpieczeństwa państwa
5.	Dr nauk humanistycznych	Historia	Teoretyczne problemy edukacji dla bezpieczeństwa

6.	Mgr biologii *	Biologia, Uprawnienia do nauczania przedmiotu „Ochrony i kształtowania środowiska”, kurs profilaktyki HIV/AIDS, kurs w zakresie wiedzy o życiu seksualnym człowieka,	Kształtowanie kompetencji przyrodniczych dziecka, Kształtowanie kompetencji przyrodniczych, Wybrane problemy edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia, Edukacja zdrowotna,
7.	Mgr pedagogiki	Resocjalizacja Licencjat –praca socjalna i resocjalizacja	Psychoterapia i socjoterapia w pracy opiekuńczo-wychowawczej, Psychoterapia i socjoterapia w resocjalizacji,
8.	Mgr pedagogiki	Nauczanie początkowe	Warsztat metodyczny: Warsztat pracy pedagoga szkolnego
9.	Dr nauk ekonomicznych	Ekonomia Studia podyplomowe-administracja	Zajęcia fakultatywne: Edukacja i bezpieczeństwo ekologiczne , Bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza jej terenem
10.	Mgr kierunku dyplomowania nieznany	specjalność naukowa nieznana	Socjologia wychowania, Wprowadzenie do socjologii
11.	Licencjat filologia języka angielskiego	Język angielski Kurs w zakresie nauczania języka angielskiego w biznesie	Język angielski lektorat
12.	Mgr psychologii	Psychologia wychowawcza, Studia podyplomowe-psychologia – psychoprofilaktyka, Szkolenia II stopnia w zakresie Analizy Transakcyjnej, Kurs –Profilaktyka uzależnień w szkole humanistycznej, Studia podyplomowe w zakresie terapii behawioralnej, Studium przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Studia podyplomowe –zarządzanie i	Poradnictwo , Procedury diagnostyczne w poradnictwie zawodowym, Poradnictwo pedagogiczne , Praca z dziećmi o specjalnych

		przedsiębiorczość w oświacie	potrzebach edukacyjnych ,
13.	Mgr pielęgniarstwa	Pielęgniarstwo	Pedagogika zdrowia,
14.	Mgr ekonomii	Ekonomika i organizacja przemysłu, Studia podyplomowe – bezpieczeństwo i higiena pracy	Edukacja techniczna,
15.	Dr nauk humanistycznych	Historia Studia podyplomowe w zakresie pomiaru dydaktycznego i egzaminowania, Studia podyplomowe –organizacja i zarządzanie oświatą	Pedeutologia
16.	Mgr prawa	Prawo, Inżynieria zarządzania, studia podyplomowe –prawo karne gospodarcze,	Diagnoza w resocjalizacji
17.	Mgr kierunek dyplomowania nieznany	Administracja samorządowa, Zarządzanie dokumentacją i informacją, Studia podyplomowe-rozwój zasobów ludzkich	Problemy wielokulturowości w poradnictwie zawodowym,
18.	Mgr pedagogiki	pedagogika resocjalizacji, kurs doskonalący-Program Edukacji Psychologicznej w zakresie psychoterapii	Metodyka zajęć ruchowych, Metodyka zajęć terapeutycznych Wybrane problemy opieki nad dzieckiem ,
19.	Mgr pedagogiki	Pedagogika terapeutyczna, Pedagogika opiekuńcza, studia podyplomowe-doradztwo zawodowe i przedsiębiorczość	Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Problemy niedostosowania społecznego,
20.	Mgr socjologii	Socjologia; tytuł organizatora pomocy społecznej, Studium kwalifikacyjne z zakresu pedagogiki specjalnej	Warsztat pracy wychowawcy internatu,
21.	Mgr* nieznany kierunek dyplomowania	Wychowanie plastyczne, Studia podyplomowe-emisja głosu dla nauczycieli akademickich, Studia podyplomowe-malarstwo, Warsztaty dla twórców, pedagogów, animatorów, multiplikatorów kultury i sztuki	Plastyka z metodyką, Zajęcia umuzykalniające, Muzyka z metodyką, Plastyka z metodyką,

22.	Dr nauk wojskowych	Studia podyplomowe – techniki i systemy łączności,	Technologia informacyjna
23.	Mgr nieznany kierunek dyplomowania	Psychologia kliniczna , pedagogika – edukacja kreatywna i medialna	Zaburzenia rozwoju i wychowania dziecka. Warsztat metodyczny: Praca z dzieckiem i jego rodziną w miejscu zamieszkania
24.	Mgr* nieznany kierunek dyplomowania	Filologia polska-specjalność nauczycielska	Kształtowanie kompetencji językowych
25.	Mgr inż.	Mechanika i budowa maszyn, studia podyplomowe-organizacja i zarządzanie szkołą Studium pedagogiczne	Polityka oświatowa
26.	Mgr* nieznany kierunek dyplomowania	Matematyka	Kształtowanie kompetencji matematycznych dziecka,
27.	Mgr* nieznany kierunek dyplomowania	brak informacji	Kształtowanie kompetencji językowych dziecka
28.	Mgr nieznany kierunek dyplomowania	brak informacji	Warsztat: tworzenie i realizacja projektów unijnych w placówce oświatowej
29.	Mgr pedagogiki	Pedagogika medialna, Kurs kwalifikacyjny z zakresu pedagogiki medialnej	Diagnostyka psychopedagogiczna dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym , Poradnictwo , Procedury diagnostyczne w poradnictwie zawodowym , Zaburzenia rozwoju i zachowania dziecka , Diagnostyka opiekuńczo- wychowawcza, Poradnictwo pedagogiczne , Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wybrane problemy współczesnej

			oświaty , Rozwój psychospołeczny dziecka i jego zaburzenia, Zajęcia do wyboru: Teoria i praktyka poradnictwa psychologiczno –pedagogicznego
30	Mgr nieznany kierunek dyplomowania	Filozofia	Współczesne problemy socjologii
31.	Mgr nieznany kierunek dyplomowania	Nauczanie początkowe, Studia podyplomowe – informatyka i technologie informacyjne w szkole	Pedagogika opiekuńcza, Teoria i metodyka pomocy indywidualnej, Wychowanie w małej grupie, Systemy opieki na tle porównawczym, Techniki pracy grupowej, Teoretyczne podstawy opieki, Warsztat metodyczny: warsztat terapii grupowej
32.	Dr hab. nauk humanistycznych	Historia	Wybrane problemy teorii organizacji i zarządzania
33.	Dr nieznana dyscyplina dyplomowania	Pedagogika opiekuńczo – wychowawcza; doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie ochrony praw dziecka; kurs terapii pedagogicznej, kurs języka migowego, kurs stymulacji rozwoju osób głębiej i głęboko upośledzonych	Terapia pedagogiczne w resocjalizacji, Diagnoza pedagogiczna, Repetytorium z metodyki profilaktyki i resocjalizacji

***brak informacji na temat przygotowania metodycznego w zakresie edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej.**

Oprócz niewłaściwie przydzielonych zajęć, na Wydziale występuje problem przydzielania jednemu nauczycielowi akademickiemu bardzo wielu przedmiotów, np.:

- mgr psychologii prowadzi zajęcia z następujących przedmiotów: 1.Diagnostyka psychopedagogiczna, 2.Poradnictwo , 3.Procedury diagnostyczne w poradnictwie zawodowym,4.Psychologia rozwojowa i osobowości ,5.Techniki negocjacyjne, 6.Warsztat

metodyczny: Praca z rodziną problemową , 7.Warsztat metodyczny: Warsztat negocjacji , 8.Wprowadzenie do psychologii, 9.Współczesne problemy psychologii, 10.Poradnictwo pedagogiczne 10.Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych , 11.Warsztat metodyczny: Warsztat pracy z rodziną ,12.Uczeń w okresie adolescencji ,;

- mgr pedagogiki realizuje zajęcia z: 1. Pedagogika resocjalizacyjna, 2.Staż w placówkach resocjalizacyjnych, 3.System resocjalizacji na tle porównawczym, 4.Współczesne koncepcje profilaktyki społecznej i resocjalizacji, 5.Wybrane problemy resocjalizacji, 6.Patologie społeczne,7.Psychoterapia i socjoterapia w pracy opiekuńczo-wychowawczej, 8.Psychoterapia i socjoterapia w resocjalizacji, 9.Repetytorium z metodyki profilaktyki i resocjalizacji,10.System instytucji profilaktyki społecznej i resocjalizacji, 11.Współczesne zjawiska i subkultury dewiacyjne;

- mgr pedagogiki uczy : 1. Diagnostyka psychopedagogiczna dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym , 2.Media w edukacji ,3.Poradnictwo , 4.Procedury diagnostyczne w poradnictwie zawodowym ,5.Zaburzenia rozwoju i zachowania dziecka ,6.Diagnostyka opiekuńczo-wychowawcza, 7.Poradnictwo pedagogiczne , 8.Praca z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, 9.Wybrane problemy współczesnej oświaty , 10.Rozwój psychospołeczny dziecka i jego zaburzenia, 11.Zajęcia do wyboru: Teoria i praktyka poradnictwa psychologiczno –pedagogicznego.

Takie praktyki w szkolnictwie wyższym uznać należy za niedopuszczalne. Bez względu na poziom akademickiego przygotowania podstawowego (magister ze studiami podyplomowymi) nie jest możliwe aby jeden człowiek mógł prowadzić akademickie zajęcia z tak wielu przedmiotów (pomijając fakt, że do wielu z nich nie posiada kwalifikacji, co wskazano w tabelach).

Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

ZO przeprowadził hospitacje 6 losowo wybranych zajęć. Tylko jedno z nich zostało ocenione dostatecznie, pozostałe bardzo dobrze. Prowadzący świetnie przygotowani do zajęć, prowadzili je dobierając właściwe dla realizowanych treści metody dydaktyczne. Zainteresowanie studentów, ich aktywność na zajęciach wskazywała na rozumienie przekazu a tym samym na bardzo dobre umiejętności komunikacyjne nauczycieli.

3) Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiącymi minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku **spełnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) wynosi na studiach I stopnia 1: 11,3 (16 nauczycieli, 181 studentów), a na studiach II stopnia 1:13,7 (9 nauczycieli i 124 studentów)

4) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także

przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Na politykę kadrową składa się m.in. zatrudnianie nauczycieli akademickich, które regulowane jest zapisami statutu Uczelni (§22 - §32).

Stosunek pracy z nauczycielem akademickim zawiera i rozwiązuje Rektor lub Prorektor we współpracy z Kanclerzem, który sygnuje każdą umowę. Podstawowymi kryteriami zatrudnienia nauczyciela akademickiego – jak przekazał w rozmowie z ZO Prorektor- są posiadane kwalifikacje potwierdzone dyplomem (dyplomami) oraz doświadczenie zawodowe. W § 23, pkt 1 statutu zaś zapisano, że „wymagane kwalifikacje do zatrudnienia nauczycieli akademickich określa ustawa”. W procesie zatrudniania nie biorą udziału ani kierownicy katedr, ani kierownicy zakładów, nie ma też komisji oceniającej kompetencje kandydata ze względu na planowane zajęcia dydaktyczne. Trudno dociec, skąd Rektor- jednoosobowo podejmujący decyzję o zatrudnieniu - ma wiedzę dotyczącą preferencji zatrudniania, nie jest też wiadomo, jakie kryteria stosowane są w sytuacji , w której kilku kandydatów ubiega się o zatrudnienie. Ten stan rzeczy, w kontekście niewłaściwej obsady zajęć wskazanej powyżej, pozwala stwierdzić, że polityka zatrudniania nie jest prowadzona poprawnie.

Prorektor poinformował ZO, że Uczelnia finansuje badania i publikacje pracowników, a także ich udział w konferencjach naukowych. Nie uzyskano jednak żadnych informacji na temat rozmiarów tegoż finansowania. Wiadomo jedynie, że w roku 2013 Uczelnia dysponowała 201 tys. zł na realizację badań w ramach projektów unijnych. W ostatnich trzech latach nikt nie otrzymywał stypendium naukowego, ani też nie korzystał z urlopu naukowego. Pracownicy nie uczestniczą w projektach badawczych prowadzonych we współpracy z innymi uczelniami polskimi i zagranicznymi, nie biorą także udziału w wyjazdach zagranicznych np. w ramach programu Erasmus.

ZO PKA dnia 26.10.2013r. o godz. 14,00 spotkał się z nauczycielami akademickimi. W spotkaniu wzięło udział 16 osób. Na początku od zebranych próbowano uzyskać informacje dotyczące ich udziału w tworzeniu koncepcji kształcenia. Niestety uczestnicy zebrania nic nie wiedzieli na temat tworzenia koncepcji. Pojedyncze wypowiedzi wskazywały na współpracę w ramach praktyk. Zebrani poinformowali, iż sami podejmują różne działania dotyczące oczekiwań studentów, np. przeprowadzają na zajęciach ankietę „Nauczyciel przyszłości”. Pracują także nad ich aktywnością naukową namawiając, a następnie pomagając w przygotowywaniu wystąpień na konferencje naukowe.

Obserwowane przez nauczycieli zmiany w planach i programach nauczania dotyczą studiów podyplomowych.

Na pytanie dotyczące finansowania przez Uczelnię badań naukowych, publikacji, konferencji odpowiedziała najpierw cisza, a potem jedna osoba oświadczyła, że miała sfinansowaną konferencję, dwie inne wskazały, że jest pewna dostępność publikowania, ale w czasopiśmie uczelnianych.

Na temat zatwierdzania tematów prac dyplomowych nauczyciele nic nie wiedzą. Tematy dopracowują w ciągu pierwszego semestru seminarium i przekazują do dziekanatu. Nic nie wiedzą na temat procedury ich zatwierdzania.

Zasady i metody sprawdzania efektów kształcenia nauczyciele podają studentom na pierwszych zajęciach. Efekty sprawdzają bardzo różnie, ustnie, pisemnie, praktycznie, w zależności od przedmiotu.

Pracownicy wysoko ocenili funkcjonowanie dziekanatu oraz stworzone im warunki pracy.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ niedostatecznie

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Uczelnia zatrudnia nauczycieli akademickich, których liczba zapewniałaby możliwość realizacji efektów kształcenia gdyby posiadali oni odpowiednie kwalifikacje. Wśród zatrudnionych są jednak osoby, których wykształcenia nie ma związku z pracą dydaktyczną na ocenianym kierunku. Reprezentują oni np. takie dziedziny i dyscypliny nauki jak: nauki wojskowe, budowa maszyn, pielęgniarstwo, biologia, matematyka, nauki przyrodnicze.

2) Uczelnia posiada minimum kadrowe na kierunku pedagogika studia I stopnia, natomiast ani w roku 2012/2013, ani w roku 2013/2014 nie posiadała/ nie posiada minimum kadrowego na studiach II stopnia. W roku 2012/2013 z 8 zgłoszonych do minimum kadrowego doktorów, 5 nie prowadziło badań naukowych, ani też nie posiadało publikacji naukowych. Na rok 2013/2014 Uczelnia wskazała 6 samodzielnych pracowników nauki, z których trzech posiada dorobek nie związany z efektami kształcenia przyjętymi dla kierunku pedagogika, oraz 7 doktorów, z których 3 nie wykazało żadnego dorobku naukowego.

Bardzo wiele zajęć dydaktycznych prowadzą nauczyciele akademicy, którzy nie posiadają właściwych kwalifikacji. Dotyczy to 6 osób wchodzących w skład minimum kadrowego i 33 spoza minimum kadrowego (w tym 1 licencjat!).

Uczelnia prowadzi praktyki dotyczące przydzielania jednemu nauczycielowi akademickiego kilkunastu różnorodnych przedmiotów, co powoduje, że nie jest możliwe prowadzenie kształcenia na poziomie akademickim.

Stosunek liczby studentów do liczby nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego jest zgodny z wymaganiami § 17 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445)

3) Uczelnia prowadzi politykę kadrową, która nie gwarantuje zatrudniania nauczycieli o pożądanych, z punktu widzenia prowadzonej dydaktyki, kwalifikacjach. W zatrudnianiu i zwalnianiu nie mają żadnego udziału bezpośredni przełożeni tj. kierownicy katedr czy zakładów. Uczelnia w niewielkim stopniu finansuje rozwój naukowy kadry, jej publikacje czy wyjazdy konferencyjne. Pracownicy nie uczestniczą

we współpracy międzynarodowej, nie korzystają też z wyjazdów zagranicznych. Natomiast (niektórzy) biorą udział w projektach unijnych, które realizuje Uczelnia.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych.

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Główna siedziba ŁWSH i Wydziału Pedagogiki znajduje się w obiekcie przy ul. 9 Maja 11 w Żarach. Znajduje się on w użytkowaniu szkoły od początku jej istnienia, tj. od 2004 roku. W ostatnim czasie – za zgodą Zarządu Powiatu Żarskiego - został podpisany aneks z Dyrektorem Zespołu Szkół Samochodowych do dotychczasowej umowy najmu, przedłużający okres wyłącznego użytkowania tego obiektu o kolejne trzy lata (Aneks z dnia 6 marca 2013 r. do Umowy najmu z dnia 6.03.2003 roku). W budynku znajdują się dla potrzeb ŁWSH: 1 duża wykładowa, 3 sale ćwiczeniowe (w tym 1 pracownia do zajęć umuzykalniająco-logopedycznych), 3 pomieszczenia biblioteki (wypożyczalni, czytelnia, magazynu), 3 pomieszczenia dziekanatu, punkt informacyjny dla studentów, pomieszczenie Biura Projektów i Współpracy Międzynarodowej, pokoju wykładowców, Biuro Działu Kadr, Gabinet Rektora i Kanclerza, archiwum. W części piwnicznej zlokalizowany jest również bar – klub studencki pn. „Piwniczka”. Wydział Pedagogiki ŁWSH korzysta również z pomieszczeń znajdujących się w obiekcie oddanym do użytkowania szkole przez Starostwo Powiatowe przy ul. Bohaterów Getta 22 (o powierzchni 307 m²): 1 sala ćwiczeniowa, 3 sale seminaryjne, 2 pokoje samorządu studenckiego, 4 pokoje z przeznaczeniem na noclegi dla wykładowców i studentów. W zjazdy piątkowo-sobotnio-niedzielne ŁWSH korzysta ponadto z pomieszczeń udostępnianych na podstawie umowy najmu przez Zespół Szkół Ekonomicznych w Żarach przy ul. Długosza 23: 2 pracownie informatyczne, 2 sale wykładowe i 4 sale ćwiczeniowe. Sale wykładowe i ćwiczeniowe wyposażone są standardowo (ławki, krzesła, tablice kredowe, ekrany,) co w przypadku kierunku pedagogika jest wystarczające.

Poza 2 salami (łącznie 20 komputerów), w których odbywają się zajęcia dydaktyczne zgodne z programem studiów (zlokalizowane w Zespole Szkół Ekonomicznych przy ul. Długosza 23) ŁWSH dysponuje stanowiskami komputerowymi znajdującymi się w czytelnia

biblioteki (3 stanowiska), w dziekanacie oraz w Rektoracie (11 stanowisk) wraz z 3 urządzeniami wielofunkcyjnymi, w biurze projektów i współpracy międzynarodowej (4 stanowiska) oraz 1 urządzenie wielofunkcyjne. W siedzibie Uczelni przy ul. 9 maja 11 jest dostęp do przewodowego i bezprzewodowego Internetu (wi-fi). Komputery wykorzystywane są na bazie systemu operacyjnego Windows i pakietów biurowych, a także w odrębnych jednostkach organizacyjnych Uczelni korzysta się z specjalistycznych programów takich jak program finansowo – księgowy, program środki trwałe, program kadrowo – płacowy, wszystkie stanowiska komputerowe włączone są w sieć informatyczną Uczelni.

Rodzaje baz danych – do jakich mają dostęp studenci;

Studenci korzystając z biblioteki i czytelni ŁWSH mają dostęp do Internetu. Mogą korzystać m.in. z wolnego dostępu do bazy Bibliograficznej i częściowo pełno tekstowej BAZHUM, bazy ARIANTA, Wielkopolskiej biblioteki cyfrowej.

Biblioteka nie posiada dostępu do Biblioteki Wirtualnej Nauki.

W Czytelni BU udostępnione są dla studentów bazy danych placówek oświatowych, penitencjarnych, resocjalizacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych z których studenci mogą korzystać w celu ułatwienia doboru miejsca odbywania praktyk studenckich.

ŁWSH w żadnym wymiarze nie jest przystosowana dla studiowania osób niepełnosprawnych.

Ocena zasobów bibliotecznych

Studenci kierunku pedagogika mogą korzystać z bogatych zbiorów Biblioteki Uczelnianej ŁWSH. Posiada ona blisko 12 tys. skatalogowanych woluminów. Biblioteka posiada także liczne publikacje jeszcze nie skatalogowane, w tym pochodzące z darów Biblioteki Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora. W zbiorach znajduje się również ok. pięćdziesięciu tytułów czasopism (wydawnictw ciągłych).

W zbiorach Biblioteki dominują publikacje z zakresu pedagogiki i dyscyplin pokrewnych (z obszaru nauk humanistycznych i społecznych). W Bibliotece rozpoczęto tworzenie zbioru publikacji dotyczących regionu (Polskich Łużyc i Województwa Lubuskiego, pogranicza polsko – niemieckiego oraz kultury i języka Łużyczan, zamieszkujących niemieckie Dolne i Górne Łużyce)

Uczelnia podpisała porozumienia z żarskim, żagańskim i gubińskim oddziałem (filia) Pedagogicznej Biblioteki w Zielonej Górze. W konsekwencji – na podstawie tych porozumień – studenci ŁWSH - w tym i kierunku pedagogika – mogą korzystać ze zbiorów Biblioteki Pedagogicznej bez żadnych ograniczeń i przeszkód. Biblioteka udostępnia także publikacje pozyskiwane w ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej.

Biblioteka umożliwia studentom ŁWSH korzystanie z różnych baz na zasadach wolnego dostępu w Internecie, służy pomocą w dostępie do czasopism elektronicznych.

Biblioteka, jej wysoki poziom organizacji oraz merytoryczna zawartość umożliwiają realizację celów i efektów kształcenia na kierunku pedagogika, studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Ocena bazy instytucji, w których prowadzone są zajęcia praktyczne oraz prawidłowości doboru miejsc odbywania praktyk;

Zajęcia praktyczne – praktyki realizowane są w instytucjach związanych z profilem kształcenia poszczególnych specjalności, w przypadku specjalności nauczycielskich miejsca praktyk (placówki) uzgadniane są zwłaszcza z delegaturą Lubuskiego Kuratorium Oświaty w Żarach (w szczególności z terenowym koordynatorem).

W przypadku specjalności wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe praktyki te realizowane są w placówkach przedszkolnych szkołach podstawowych. W odniesieniu do specjalności edukacja dla bezpieczeństwa praktyki zawodowe realizowane są w szkołach na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym.

Jeśli chodzi o inne specjalności realizowane na kierunku pedagogika miejscami odbywania praktyk są placówki opiekuńcze wychowawcze, penitencjarne, resocjalizacyjne.

Wybór placówek praktyk jest dokonywany poprawnie ze względu na realizowany kierunek i specjalność

Władze Szkoły wysoko oceniają bazę – infrastrukturę instytucji w których odbywane są praktyki.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

ŁWSH dysponuje bazą umożliwiającą prowadzenie kształcenia na studiach I i II stopnia. Zarówno liczba sal dydaktycznych, jak i ich wyposażenie są wystarczające do realizowania zajęć na kierunku pedagogika. Uczelnia posiada bardzo dobrze zaopatrzoną i funkcjonującą bibliotekę, która gwarantuje dostęp do literatury naukowej, właściwej dla kierunku. Ponadto zapewnia dostęp do innych bibliotek, z którymi ma podpisane umowy współpracy. Nie zapewnia natomiast możliwości korzystania z Wirtualnej Biblioteki Nauki. Uczelnia w Żarach nie jest także przystosowana do studiowania osób niepełnosprawnych.

6.Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów.

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Działalność naukowo-badawcza na WP finansowana jest ze środków własnych Uczelni oraz z projektów Unijnych. Wydział zrealizował już 4 (z 7) projekty unijne powiązane z prowadzonym kierunkiem i specjalnościami, w tym m.in. „Nowe kwalifikacje – nowe możliwości pracowników i pracodawców”, „Coaching – nowe możliwości rozwoju firmy”, „ Szkoła klucz do karier”, „Innowacja – nauka – Biznes”. a obecnie realizuje kolejne 4 projekty tj: „Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń” (1.492 250 zł) , „Kadry gospodarki dla edukacji zawodowej” (1 140 450, 60 zł), „Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej ON” (2 287 258 zł), „Radosny Szkrab szansa na pracę rodziców” (1 057 974, 27 zł).

W ramach współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami Jednostka wskazuje na: współpracę z Dolnośląską Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Techniki, z Uniwersytetem Zielonogórskim, Wyższą Szkołą Humanistyczną w Lesznie, Dolnośląską Szkołą Wyższą TWP we Wrocławiu, Pskowską Filią Rosyjskiej Akademii Narodowej i Państwowej Służby przy Prezydencie Federacji Rosyjskiej. Porozumienia o współpracy są udokumentowane. Dotyczą współpracy, w ramach której uczelnie mają wspólnie realizować programy akademickie i badania naukowe, projekty dotyczące kształcenia, organizować staże naukowe, wymianę studentów, magistrantów i doktorantów, pracowników naukowych w celu wygłaszania wykładów i prowadzenia konsultacji, przygotowywać wspólne publikacje naukowe i metodyczne, prowadzić wymianę

publikacji, literatury naukowej i naukowo-metodycznej, periodyków oraz informować się wzajemnie o zamierzonych przedsięwzięciach, przeprowadzać wspólnie konferencje, seminaria naukowe i inne zadania naukowe, realizować wymianę doświadczeń dotyczących wdrażania w procesie nauczania nowych technologii. **Oprócz porozumień współpracy, brak jest jakichkolwiek dokumentów wskazujących na ich rzeczywistą realizację.**

W WP ŁSW w Żarach realizowane są przez nauczycieli akademickich (prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku) badania naukowe związane z poszczególnymi katedrami i zakładami Wydziału Pedagogiki, dotyczące m.in. następujących zagadnień: **dziejów Łużyc (w tym i tzw. polskich Łużyc), dziejów edukacji w odniesieniu do obecnego regionu lubuskiego oraz dziejów edukacji i kultury Dolnego Śląska, dziedzictwa kulturowego Polaków kresowych, dydaktyki i dydaktyzmu języka, aktywności literackiej kobiet w dawnych czasach, edukacji osób niepełnosprawnych intelektualnie (i jej dziejów), edukacji ergonomicznej, edukacji wielokulturowej, kształcenia i kompetencji nauczycieli (także w perspektywie historycznej), kształcenia ustawicznego, nowych „narzędzi” diagnozy i terapii pedagogicznej, szkoły wyższej na rzecz rozwoju społeczności lokalnej, pedagogicznych aspektów czasu wolnego, pomocy społecznej i ekonomii społecznej (także w wymiarze lokalnym), problemów mediacji, pomocy postpenitencjarnej. Powyższe wskazuje, że nie zawsze tematyka prowadzonych badań jest związana z kierunkiem studiów. Wśród realizowanych tematów są takie, które mają związek i takie które nie mają związku lub związek ten jest marginalny (np. dzieje Łużyc (w tym i tzw. polskich Łużyc), dziedzictwo kulturowe Polaków kresowych, dydaktyka i dydaktyzm języka, aktywność literacka kobiet w dawnych czasach).**

W uczelni prowadzone były **przekrojowe badania naukowe, marginalnie związane z ocenianym kierunkiem na temat:**

- żołnierzy zawodowych w kontekście posiadanych przez nich kompetencji i kwalifikacji oraz ich uznawalności na otwartym rynku pracy, oczekiwań edukacyjnych żołnierzy związanych z profesjonalizacją armii i programem rekonwersji do warunków otwartego (cywilnego) rynku pracy (finansowane ze środków uczelni) - ich efektem jest m.in. raport przygotowany do druku w Łużyckich Zeszytach Naukowych (za 2012 rok) ;
- „powiatowej ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie żagańskim” (z zastosowaniem m.in. badań ankietowych opartych na zasadach spisu powszechnego) w ramach projektu współfinansowanego przez Unię Europejską (ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego POKL - działanie 7.2, poddziałanie 7.2.1) – ich rezultatem jest raport z badań zawarty w publikacji *Powiatowa ścieżka reintegracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie żagańskim. Raport z badań, Żary 2013.*

W badaniach prowadzonych w uczelni uczestniczą studenci:

- poprzez realizację tematyki badawczej własnych prac dyplomowych (zarówno na poziomie studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia; prace dyplomowe studentów oceniane wysoko przez komisje egzaminu dyplomowego włączane są do zbiorów Biblioteki Uczelnianej ŁWSH);

- pomoc w praktycznej realizacji badań uczelni, z wykorzystaniem określonych narzędzi badawczych (np. w badaniach ankietowych);

- aktywność w studenckim Kole Naukowym „Łużyk”;

- współudział w organizowaniu konferencji naukowych i aktywne w nich uczestnictwo lub też organizowanie własnych studenckich konferencji naukowych ŁWSH

Aktywność naukową studentów ilustrują m.in. dwie publikacje: *Opieka i wsparcie w obszarze wykluczenia społecznego. Materiały pokonferencyjne*, Żary 2009; *„Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń”*, Żary 2013.

ŁWSH była i jest organizatorem (współorganizatorem) licznych konferencji naukowych (także z udziałem studentów, bądź też - o czym powyżej wspomniano - odrębnych konferencji studenckich). W okresie od uzyskania uprawnień do prowadzenia studiów na drugim stopniu zorganizowano konferencje na następujące tematy:

- Pedagogiczne aspekty czasu wolnego - Żary 23-25.03 2007 (konferencja międzynarodowa);

- Mężczyzna w rodzinie – ewolucja ról w kulturze polskiej i europejskiej - Ciężen 9-11.09.2007 (współorganizacja konferencji międzynarodowej z Zakładem Historii Wychowania UAM w Poznaniu);

- Edukacja w ergonomii - ergonomia w edukacji – 14-15.05.2008;

- Koncepcje pracy socjalnej i resocjalizacji. Zagrożenia w środowisku życia i pracy – aspekty pedagogiczne - Żary 30.05.2009 (konferencja studencka);

- Polsko-niemieckie otwarcie rynku pracy – szanse i zagrożenia – Żary 20.05.2011;

- Współczesne wyzwania: edukacja – bezpieczeństwo – resocjalizacja – Żary 11.06.2011 (konferencja studencka);

- Bezpieczne miejsce pracy – prewencja zagrożeń psychospołecznych w środowisku pracy – Żary 16.09.2011;

- Nowe wyzwania stojące przed pedagogiką przedszkolną i wczesnoszkolną w „epoce gender” – Żary 30-31.03.2012 (konferencja studencka);

- Społeczna nie tylko rynkowa – gospodarka społeczna w województwie lubuskim w perspektywie 2020 roku - Zielona Góra 26-27.04.2012;

- Społeczności lokalne w perspektywie wyzwań współczesności – Żary 28 listopada 2012 r. (współorganizacja z DSW we Wrocławiu i DWSPiT w Polkowicach);

- Wszechstronny nauczyciel gwarancją przyszłych pokoleń – Żary 21-22.09.2013.

Uczelnia organizowała przy współpracy z Kresowym Towarzystwem Turystyczno – Krajoznawczym im. Orłąt Lwowskich konferencje popularno – naukowe w ramach tzw. Sejmików Krajoznawczych Polaków Kresowych. Na przykład w roku 2010 zorganizowano konferencję w ramach Dni Kultury Serbołużycy w Żarach, współfinansowaną ze środków Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska – Saksonia 2007-2013. Na bazie wystąpień prezentowanych podczas konferencji powstała dwujęzyczna publikacja (polsko – niemiecka wraz ze streszczeniami w języku serbołużycykim *Łużyce po obu stronach Nysy, Żary 2011*).

ŁWSH wydaje dwa czasopisma naukowe: „Łużyckie Zeszyty Naukowe”, „Dydaktyka Literatury i Konteksty”. **To drugie czasopismo trudno osadzić w prowadzonym kierunku oraz specjalnościach.**

Badania naukowe prowadzone w ŁWSH nie zawsze mają wpływ na kształcenie prowadzone w uczelni, ponieważ nie zawsze łączą się merytorycznie z realizowanymi treściami. Badania są finansowane w części ze środków własnych, w części ze środków pozyskiwanych w ramach realizowanych w szkole projektów (współfinansowanych ze środków unijnych). W roku kalendarzowym 2012 na badania naukowe i naukową aktywność uczelni wydatkowano 240 tys. zł ze środków projektowych, natomiast już w bieżącym roku (2013) – 201 tys. zł.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Pracownicy naukowo-dydaktyczni WP prowadzą badania naukowe w zakresie obszarów kształcenia, do których przyporządkowany jest kierunek pedagogika, ale nie zawsze mają one wpływ na realizowany proces kształcenia. Mimo podpisanych porozumień współpracy z innymi uczelniami, brak jest jakichkolwiek dowodów (projekty badawcze, publikacje naukowe itp.) na ich realizację.

Widoczne jest zaangażowanie studentów w podejmowane na Wydziale Pedagogicznym badania, które finansowane są ze środków własnych Uczelni albo środków UE.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię.

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów,**

Zgodnie z Uchwałą Senatu ŁWSH im. J. B. Solfy w Żarach Nr 10/02/2012 z dnia 14 kwietnia 2012r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania kandydatów na studia w roku akademickim 2013/2014 na studia I i II stopnia na kierunku pedagogika, nabór odbywa się w trybie wolnym. Warunkiem przyjęcia kandydata na studia I stopnia jest posiadanie świadectwa dojrzałości, a na studia II stopnia dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia w zakresie studiów humanistycznych i społecznych oraz złożenie w wyznaczonym terminie kompletu dokumentów. Dla absolwentów kierunków niepedagogicznych lub pedagogicznych o innej specjalności, niebędącej „kontynuacją” studiów I stopnia, ubiegających się o przyjęcie na studia II stopnia, Jednostka przewiduje obowiązek uzupełnienia określonych treści w ramach różnicy programowej.

Zasady rekrutacji na kierunek pedagogika nie posiadają uregulowań dyskryminujących określoną grupę kandydatów. **Wydają się jednak niewłaściwe, zwłaszcza dla kandydatów na II stopień studiów nauczycielskich. Uczelnia nie wskazała dokumentu określającego sposób i zakres uzupełniania braków ze studiów nauczycielskich I stopnia. Nie jest również wiadomo czego dotyczą różnice programowe absolwentów specjalności i kierunków, którzy nie zamierzają ich kontynuować na II stopniu.** Osoby podejmujące studia muszą mieć wiedzę na temat programu studiów, który zamierzają podjąć.

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

W opinii studentów nakład pracy studenta w studiowanie danego przedmiotu oraz jego zaliczenie jest określony prawidłowo. Według studentów nakład pracy potrzebny do zaliczenia przedmiotu jest wprost proporcjonalny do liczby punktów ECTS, która została jemu przypisana.

Program nauczania oraz sposób zaliczania przedmiotu jest omawiany ze studentami podczas pierwszych zajęć. W opinii studentów założenia dotyczące wymagań egzaminacyjnych są konsekwentnie przestrzegane przez wykładowców. Weryfikacja wiedzy oraz umiejętności realizowana jest poprzez testy, kolokwia, referaty oraz egzaminy w formie pisemnej i ustnej. Prowadzący przedmioty w ocenie końcowej uwzględniają również aktywność studentów podczas zajęć. Według studentów formy weryfikacji wiedzy i umiejętności pozwalają na ich sprawdzenie w każdym z obszarów kształcenia.

System osiągnięć studentów jest w opinii studentów zrozumiały, obiektywny i sprawiedliwy oraz zorientowany na proces uczenia się. Bieżąca weryfikacja osiągnięć oraz ocena aktywności podczas zajęć stymulują proces uczenia się studenta.

3) Struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów.

Uczelnia jak dotąd nie nawiązała żadnej współpracy międzynarodowej w ramach, której studenci mogliby częściowo realizować proces kształcenia za granicą np. w ramach programu LLP Erasmus. Pomimo to, Uczelnia posiada kartę uczestnika programu. Studenci nie wyrazili jednak chęci wyjazdu w ramach programu LLP Erasmus. Za główny powód podają specyfikę studiów niestacjonarnych, które stanowią główną formę kształcenia na ocenianym kierunku oraz zobowiązania prywatne i zawodowe.

Uczelnia nie uczestniczy w żadnym programie wymiany krajowej.

Studenci wiedzą co to jest system punktów ECTS, jednak nie wykorzystują możliwości przez niego stworzonych. Przedmioty „do wyboru” są realizowane poprzez wybór specjalności przez studenta. Lektoraty na studiach I stopnia są w opinii studentów prowadzone w sposób pozwalający na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość wyboru języka obcego – język angielski lub niemiecki. Grupy podzielone są według stopnia zaawansowania studentów.

4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

W opinii studentów system opieki naukowej i dydaktycznej działa poprawnie na ocenianym kierunku. Wszelkie informacje związane z tokiem studiów, organizacją roku akademickiego oraz harmonogramem zajęć są ogólnodostępne i podawane do wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem. Komunikaty i ważne informacje związane z wydarzeniami na Uczelni, jak i dokumenty związane z organizacją studiów są udostępniane za pośrednictwem strony internetowej Uczelni oraz w gablotach w budynkach Uczelni.

Zasady dotyczące dyplomowania opisane są w Regulaminie studiów w *Rozdziale 6 – Ukończenie studiów, praca dyplomowa* oraz w *Uchwale Senatu nr 13/02/11 z dnia 17 września 2011 roku w sprawie zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego ŁWSH*. Dobór promotorów następuje spośród nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni. Zgodnie z *Zarządzeniem Rektora ŁWSH w Żarach nr 40/02 z dnia 10.05.2012r.* grupy seminaryjne na studiach I stopnia mogą liczyć do 25 osób, natomiast na studiach II stopnia – 18.

Studenci posiadają dostęp do Biblioteki Uczelnianej. Dostępny w niej księgozbiór zgodnie z opinią przedstawioną przez studentów podczas spotkania z ZO PKA, spełnia ich oczekiwania w zakresie dostępnej literatury specjalistycznej. Studenci zwrócili jednak uwagę, iż księgozbiór z zakresu literatury obcej jest ubogi. W opinii studentów liczba egzemplarzy poszczególnych woluminów dostępnych w Bibliotece jest wystarczająca a godziny otwarcia Biblioteki są jak najbardziej przystępne.

Dostępność oraz sposób funkcjonowania Dziekanatu zostały ocenione przez studentów kierunku pedagogika pozytywnie. Godziny otwarcia według nich, są dostosowane do potrzeb. Uczelnia nie posiada systemu Wirtualnego Dziekanatu, lecz studenci nie uznali tego faktu za znaczącą wadę.

Wszelkie skargi i wnioski związane z procesem kształcenia, składane przez studentów, są kierowane do starosty, który przekazuje sprawę władzom Uczelni. Studenci uznali takie rozwiązanie za skuteczne.

Prowadzący zajęcia posiadają terminy konsultacji, które w opinii studentów są przestrzegane. Dodatkowo są oni dostępni za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Uczelnia nie prowadzi kształcenia dla studentów kierunku pedagogika z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość. Studenci ocenianego kierunku nie widzą jednak takiej potrzeby.

Studenci wiedzą co to są sylabusy i widzą zgodność prowadzonych zajęć z treściami zawartymi w sylabusach. Uważają, iż zalecana przez wykładowców literatura oraz udostępniane materiały dydaktyczne są pomocne w procesie uczenia się i pozwalają na realizację zakładanych celów i efektów kształcenia.

Uczelnia posiada mechanizmy motywujące studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia w postaci stypendium rektora ujętego w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Kryteria przyznawania stypendium rektora obejmują jednak tylko średnią z ocen za ostatni rok studiów. Należy zwrócić uwagę, iż w kryteriach powinny się znaleźć również dodatkowo punktowane osiągnięcia takie jak: naukowe, sportowe, artystyczne itp. Studenci wizytowanego kierunku mogą ubiegać się również o Stypendium Ministra.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej w Uczelni odbywa się na podstawie *Regulaminu przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów w Łużyckiej Wyższej Szkole Humanistycznej w Żarach*. Dokument ten przewiduje wszystkie rodzaje stypendiów zawartych w art. 173 ust. 1 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy, podziału środków dokonuje Rektor Uczelni ze środków funduszu pomocy materialnej w porozumieniu z organami samorządu studenckiego. Proporcje między stypendiami o charakterze socjalno-bytowym a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów są zachowane w myśl art. 174 ust. 4 Ustawy.

W opinii studentów sposób przyznawania stypendiów jest przejrzysty i sprawnie funkcjonujący. Uprawnienia do przyznawania stypendiów zostały przekazane Komisji Stypendialnej w myśl art. 176 ust. 3 ustawy. Wnioski studentów pedagogiki kierowane są do Dziekanatu i następnie rozpatrywane przez Komisję Stypendialną. W Uczelni została powołana również Odwoławcza Komisja Stypendialna. W obydwu Komisjach większość stanowią studenci. W ubiegłym roku akademickim 28 studentów otrzymało stypendium socjalne w I semestrze oraz 32 w semestrze II, 32 – stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz 15 – stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych.

Oplaty za studia ponoszone przez studentów w roku akademickim 2013/2014 na kierunku pedagogika regulują *Zarządzenia nr 2 – 12/2013 Kanclerza ŁWSH dotyczące opłat i zwolnień z opłat obowiązujących w roku ak. 2013/2014 z dnia 3 stycznia 2013 roku*.

Zarządzenia regulują również zasady wnoszenia czesnego w ratach. Kwota czesnego za jeden semestr może być podzielona na 4 lub 5 równych rat w zależności od semestru, co jest znaczącym udogodnieniem dla studentów. Zasady naliczania opłat za usługi edukacyjne nie naruszają ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

Odpłatności za powtarzanie semestru, przedmiotów i różnice programowe dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych są również ujęte w ww. zarządzeniach. System naliczania oraz pobierania opłat przez Uczelnię jest przejrzysty i ogólnodostępny.

W Uczelni działa Samorząd Studencki, który funkcjonuje na podstawie *Regulaminu Samorządu Studenckiego* zaopiniowanym pozytywnie przez Senat Uczelni *Uchwałą nr 10/7 Senatu ŁWSH w Żarach z dnia 26 marca 2007r. w sprawie Regulaminu Samorządu Studenckiego*. Samorząd posiada wielopoziomową strukturę, która składa się z Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego, Zarządu URSS, Sądu Koleżeńskiego, Przewodniczącego Zarządu URSS, Wiceprzewodniczącego Zarządu URSS, Prezesa Sądu Koleżeńskiego, starostów i zastępcy starostów lat studiów i grup ćwiczeniowych, którzy są wybierani spośród studentów Uczelni zgodnie z Regulaminem. Kadencja Samorządu Studenckiego trwa dwa lata.

Spotkanie z przedstawicielami Samorządu Studenckiego pozwala stwierdzić, iż Samorząd Studencki opiniuje w formie ustnej regulamin studiów oraz regulamin przyznawania pomocy materialnej. **Uczelnia nie przedstawiła dokumentów, które dowodziłyby udziału przedstawicieli studentów w pracach nad ww. regulaminami czy też programami studiów jak również uchwał opiniujących ww. dokumenty**, dlatego warto aby Władze Uczelni włączyły przedstawicieli Samorządu Studenckiego do prac nad regulaminami a opinie Samorządu Studenckiego były załączane w formie pisemnej do uchwał Rady Wydziału lub Senatu, dotyczących tych dokumentów. Dokumenty przedstawione podczas wizytacji ZO PKA pozwalają stwierdzić, iż liczba reprezentantów studentów w Senacie spełnia warunki określone w art. 61 ust 3. Ustawy. W Radzie Wydziału, znajdują się reprezentanci studentów z poszanowaniem art. 67 ust 4. Ustawy.

Studenci posiadają swoich reprezentantów w różnych komisjach np.: Komisji Dyscyplinarnej ds. nauczycieli akademickich, Komisji Dyscyplinarnej ds. Studenckich, Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studenckich, Zespole ds. systemu kontroli jakości kształcenia i pracy w ŁWSH. Uczelnia zapewnia Samorządowi Studenckiemu niezbędne warunki do jego funkcjonowania w postaci pomieszczeń oraz podstawowego sprzętu biurowego. Zapewnia również budżet w formie doraźnej przeznaczony na działalność samorządową. Samorząd Studencki współorganizuje wydarzenia kulturowe związane z życiem akademickim takie jak: Juwenalia, różnego rodzaju zbiórki charytatywne oraz studenckie konferencje naukowe. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego pozytywnie oceniają relację z władzami Uczelni.

W Uczelni działa koło naukowe związane z kierunkiem pedagogika – Studenckie Koło Naukowe Łużyk. Studenci w ramach działalności w KN prowadzą badania i przygotowują ich opracowania prezentowane podczas konferencji zewnętrznych i wewnętrznych.

W Uczelni działa Biuro Karier. Biuro zajmuje się m.in. poszukiwaniem ofert praktyk i pracy dla studentów. **Studenci kierunku pedagogika jednak nie dostrzegają działalności Biura.**

W opinii studentów system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej spełnia ich oczekiwania. Indywidualne wnioski studentów są kierowane bezpośrednio do osoby sprawującej funkcję Dziekana Wydziału Pedagogiki. Tryb rozpatrywania indywidualnych skarg i wniosków studenci oceniają jako przejrzysty i obiektywny. Opiera się on na odrębnych przepisach obowiązujących w Uczelni, takich jak np. *Regulamin studiów* oraz *Regulamin przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów w Łużyckiej Wyższej Szkole Humanistycznej w Żarach*.

Studenci pozytywnie wypowiedzieli się w kwestii obciążenia zajęciami w semestrze. W ich ocenie liczba godzin dydaktycznych w semestrze jest odpowiednia. Poza wymiarem godzin, pozytywnie ocenili długość przerw między zajęciami, które pozwalają odpocząć lub skosztować posiłek. Na terenie Uczelni znajduje się bufet, w którym studenci mogą zakupić ciepły posiłek.

Prowadzący zajęcia, według studentów, mają wyznaczone - na początku każdego semestru - terminy konsultacji, których przestrzegają. Prowadzący są również dostępni za pośrednictwem poczty elektronicznej. Studenci pozytywnie wypowiadają się o relacjach panujących w Uczelni pomiędzy nauczycielami akademickimi a nimi. Zwrócili uwagę na indywidualne podejście nauczycieli do każdego ze studentów oraz na zaangażowanie w wykonywaną pracę.

Wypłacanie świadczeń socjalnych- przelew na konto - zostało ocenione przez studentów pozytywnie.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego – znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Zasady rekrutacji określające wolny wstęp na studia I i II stopnia wprowadzicie nie dyskryminują żadnej z grup kandydatów, ale nie są właściwe na studia II stopnia, ponieważ nie określają warunków jakie kandydat musi spełnić, aby mógł osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Dotyczy to osób, które nie zamierzają kontynuować na II stopniu kierunku lub specjalności ukończonej na I stopniu.

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się realizowany poprzez stopniową weryfikację wiedzy i umiejętności oraz ocenę aktywności na zajęciach.

3) Studenci nie uczestniczą w żadnej wymianie krajowej lub międzynarodowej mimo iż Uczelnia posiada kartę LLP Erasmus. Powodem braku zaangażowania studentów w wymianę jest ich sytuacja zawodowa i rodzinna i wiążący się z tym niestacjonarny tryb studiów.

4) System opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej oraz socjalnej nad studentami kierunku pedagogika funkcjonuje prawidłowo. Studenci w swym rozwoju zawodowym nie są wspierani przez Uczelnię, nie korzystają (nie dostrzegają funkcjonowania) z Biura Karier. Nie brali udziału w tworzeniu regulaminów, a w tworzeniu koncepcji kształcenia i jej ewaluacji biorą udział poprzez swoich przedstawicieli w Senacie, Radzie Wydziału i Zespole ds. systemu kontroli jakości kształcenia i pracy w ŁWSH.

Uczelnia stwarza im możliwość rozwoju naukowego w Studenckim Kole Naukowym Łużyk, z której studenci chętnie korzystają.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) *Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów.*

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia oparty jest na regulaminie Systemu Kontroli Jakości Kształcenia i Pracy Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej im. Jana Benedykta Solfy z siedzibą w Żarach. Pierwotny tekst regulaminu został wprowadzony zarządzeniem Rektora ŁWSH nr 83 z dnia 02.02.2009 r., Regulamin ten został uzupełniony w 2010 r., o zapis dotyczący problemu plagiatu przy pisaniu pracy dyplomowej Zarządzeniem Rektora nr 22/02 z dnia 19.11.2010 roku.

Regulamin określa strukturę zarządzania procesem dydaktycznym. Na jego podstawie powołany został pełnomocnik rektora do spraw ECTS i KRK oraz podlegający mu Uczelniany Zespół ds. Wdrażania KRK. Od 2009r. funkcjonuje także Zespół ds. Systemu Kontroli Jakości Kształcenia i Pracy w ŁWSH, którym kieruje pełnomocnik Rektora ds. systemu kontroli jakości kształcenia i pracy w ŁWSH.

Uczelnia nie posiada dokumentacji poświadczającej działania Zespołu ds. SJK. Jest tylko jedna udokumentowana informacja, dotycząca posiedzenia zespołu ds. systemu kontroli jakości kształcenia i pracy w ŁWSH z dnia 29.06.2013 r.

Jak napisano w raporcie samooceny, a ZO potwierdził w czasie wizytacji : ***„Opracowywanie szczegółowych procedur weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest w toku(...) Dotyczy to również procedur zapewniających publiczną dostępność opisu efektów kształcenia, systemu ich oceny oraz weryfikacji. Planuje się wykorzystać szerzej doświadczenia pozyskane w toku studiów realizowanych w ramach projektu „Wszelchstronny nauczyciel gwarancją przyszłych pokoleń” w zakresie ewaluacji osiągnięć studentów na różnych etapach kształcenia.***

Pierwszym krokiem wskazującym na podjęcie realizacji zadań zapewniania jakości kształcenia było przyjęcie przez Senat Uczelni w dniu 13.09.2013 uchwały nr 25/03/13 w sprawie **określenia procedury sprawdzenia nabytych przez studenta kwalifikacji. Procedura została przyjęta i jest/będzie wprowadzana w życie, co wskazuje, że ZO nie mógł ocenić jej funkcjonowania.**

Oprócz zadań, które Uczelnia dopiero zamierza realizować, są i takie, które już realizuje i które niewątpliwie mają związek z jakością kształcenia. Jednym z nich jest okresowa ocena nauczycieli akademickich, zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy i postanowieniami Statutu ŁWSH (na początku odnoszona do nauczycieli co 4 lata aktualnie co 2 lata). Do pierwszej okresowej oceny nauczycieli akademickich przystąpiono z początkiem roku akademickiego 2008/2009.

Brak jest jednak jakiegokolwiek informacji o wynikach oceny nauczycieli akademickich oraz wniosków z niej wynikających. Można więc przyjąć, że ocena nauczycieli jest dokonywana, ale jak do tej pory nic z niej nie wynika.

Innym realizowanym zadaniem, które można zaliczyć do systemu jakości kształcenia – zdaniem władz Wydziału- jest bieżąca kontrola zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich. Dokonywana jest przez zasięganie opinii u bezpośredniego przełożonego (kierownika katedry, zakładu) oraz hospitację zajęć (przeprowadzanych przez kierowników jednostek organizacyjnych oraz osoby wyznaczane przez Dziekana). Z przedstawionej dokumentacji wynika, że w semestrze zimowym 2012/2013 przeprowadzono 15 hospitacji, a w semestrze letnim -12.

Przydatność prowadzonych hospitacji nie znajduje potwierdzenia w żadnej dokumentacji, tak więc nie jest wiadomo w jaki sposób przekładają się one na doskonalenie procesu dydaktycznego

Do SZJK zaliczyć należy ankietyzację studentów.

Ewaluacja zajęć przeprowadzana wśród studentów dokonywana jest zawsze po zamkniętym rocznym cyklu kształcenia, na początku kolejnego roku akademickiego (dla każdego rocznika studiów). Owa ewaluacja przeprowadzana jest na podstawie Kwestionariusza ankiety dla Studenta ŁWSH w Żarach „Moja ocena jakości (efektywności) kształcenia w ŁWSH w Żarach”. Ankieta nie posiada żadnej sygnatury, nie można stwierdzić, **jak powstała i kto ją zatwierdził.**

Z rozmów - a nie z dokumentacji – wynika, że ewaluacja zajęć dokonywana przez studentów realizowana jest w Uczelni od początku jej istnienia tj. od 2004 roku. Z wynikami tej ewaluacji zapoznawani są bezpośrednio zainteresowani (nauczyciele) i przedstawiciele samorządu studenckiego. Są one również omawiane podczas posiedzeń kolegialnych organów Uczelni. Kwestionariusz Ankiety ewaluacyjnej będący efektem uzgodnień władz uczelni i samorządu studenckiego, poddawany jest systematycznej modyfikacji. Obejmuje on pytania dotyczące nie tylko nauczycieli ale także całokształtu funkcjonowania szkoły (np. pracy dziekanatu, biblioteki, funkcjonowania strony internetowej ŁWSH). Analizy ankiety ewaluacyjnej dokonują członkowie zespołu ds. jakości kształcenia, przy technicznej pomocy wybranego pracownika dziekanatu. Szkoła **planuje** przy ewaluacji zajęć oraz weryfikacji nabytych przez studentów kwalifikacji wykorzystać doświadczenia zdobyte przez Uczelnię podczas realizacji studiów stacjonarnych w ramach projektu „Wszechstronny nauczyciel gwarancją przyszłych pokoleń”. Doświadczenia te prezentuje raport „Rozwój kompetencji studentów pedagogiki w specjalności: wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe” przygotowany w czerwcu 2013 r. (opublikowany pt. Wszechstronny nauczyciel gwarancją rozwoju przyszłych pokoleń, Żary 2013).

Wyniki ewaluacji dokonywanej wśród studentów wykorzystywane są w ramach wymienianej okresowej oceny nauczycieli akademickich (**relacja ustna**).

Mimo iż, jak wskazała Uczelnia w Raporcie samooceny i w rozmowach z ZO, opracowanie szczegółowych procedur weryfikacji efektów kształcenia jest dopiero w toku (decyzje z września 2013r wymienione powyżej), to jednak weryfikacja zakładanych celów i efektów kształcenia – w określonych zakresach – jest realizowana. Opiera się ona na:

- weryfikacji osiągnięcia celów i efektów kształcenia wynikających z odbycia praktyk zawodowych,
- weryfikacji osiągnięcia celów i efektów kształcenia wynikających z napisania pracy dyplomowej i zdania egzaminu dyplomowego.

Podstawowym aktem wewnętrznym na Wydziale Pedagogicznym ŁWSH, opisującym sposób weryfikacji i oceny efektów kształcenia, jest Regulamin studiów.

O warunkach uzyskania zaliczenia danego przedmiotu studenci informowani są przez pracowników na pierwszych zajęciach, do wiadomości podawana jest również forma zaliczenia przedmiotu.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia, a ich zaliczenie jest warunkiem zaliczenia semestru. Zasady organizacji i odbywania praktyk studenckich

określa Regulamin praktyk na Wydziale Pedagogicznym. Wyznaczony przez Dziekana opiekun praktyk udziela studentom informacji na temat procedur realizowania praktyk, nie tylko w zakresie merytorycznym, ale też w zakresie procedur przygotowania, dokumentowania i potwierdzania praktyk, stosowanych na Wydziale Pedagogicznym. Studenci realizują praktyki w wybranych przez siebie placówkach, o działalności zgodnej z wymogami Regulaminu Praktyk. Podstawą zaliczania praktyk jest dzienniczek praktyk (w którym znajduje się poświadczenie realizacji zadań, poświadczenie odbycia określonej liczby godzin, opinia opiekuna z ramienia placówki dotycząca stopienia przygotowania merytoryczno-metodycznego studenta, umiejętności w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej, stosunku studenta do obowiązków) , przedstawienie odpowiedniej dokumentacji oraz osobista rozmowa z opiekunem na temat odbytej praktyki. Opiekun praktyk dokonuje odbioru recenzji sporządzonej przez opiekuna praktyk z ramienia szkoły/innej instytucji, potwierdzając ją wpisem do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta. Wybór placówek praktyk, przygotowanie dokumentacji do odbywania praktyk, nadzór nad ich realizacją oraz zaliczanie uzyskanych efektów kształcenia należy ocenić pozytywnie.

Zasady przygotowywania i obronę prac dyplomowych określa Regulamin dyplomowania na Wydziale Pedagogicznym. Procedura zgłaszania tematów prac dyplomowych przez nauczycieli akademickich dla studentów odbywa na przełomie października i listopada każdego roku akademickiego **i podlega – jak poinformowano ZO-nadzorowi i weryfikacji Dziekana Wydziału, który je zatwierdza.** Proponowane tematy prac dyplomowych ogłasza się studentom na seminarium. Studenci studiów drugiego stopnia dokonują wyboru tematu, na początku drugiego semestru pierwszego roku studiów. Jednak jeszcze w pierwszych tygodniach semestru, kiedy rozpoczynają się seminaria, studenci mają czas na ostateczny wybór prowadzącego, zwykle spośród 2-3 osób w ramach danej specjalności (mogą zatem przenieść się na inne seminarium). Dopuszczalna jest także możliwość uściślenia lub korekty tematu realizowanej pracy, nie później jednak niż do końca przedostatniego semestru studiów. **Na Wydziale nie jest powołany zespół do spraw zatwierdzania tematów prac dyplomowych.** Pracownicy – jak poinformowali ZO w czasie spotkania- przyjęte tematy zgłaszają do dziekanatu. **Nic nie wiedzą o ich kontroli i zatwierdzaniu przez Dziekana,** nigdy też nie otrzymali informacji na temat ich korekt. **Brak zespołu ds zatwierdzania tematów prac dyplomowych skutkuje dopuszczaniem do obrony prac niezgodnych z kierunkiem studiów.** Praca dyplomowa jest oceniana przez recenzenta i przez promotora. **Należy zaznaczyć, że recenzje nie podlegają żadnej kontroli, toteż wiele z nich- ograniczonych do kilku pojedynczych słów, nie nosi znamion recenzji i nie powinno być podstawą oceny pracy dyplomowej.** Złożenie pracy dyplomowej następuje w dziekanacie w okresie sesji egzaminacyjnej ostatniego semestru studiów i po pełnej realizacji programu nauczania na podstawie stosownej dokumentacji. Na Wydziale wprowadzono jednolity standard pisanie pracy dyplomowej (osobny dla pracy licencjackiej i magisterskiej).

Egzamin dyplomowy organizuje Dziekan w okresie dwóch tygodni od złożenia pracy i obejmuje on: zwięzłe przedstawienie celu i najważniejszych osiągnięć pracy oraz odpowiedzi na pytania członków Komisji Egzaminacyjnej, która powoływana jest także przez Dziekana (2 ze strony promotora , 1 ze strony recenzenta). **Analiza protokołów egzaminów dyplomowych wskazuje, że brak jest uregulowań dotyczących jego przeprowadzania. Raz studenci odpowiadają na trzy pytania ściśle związane z pracą dyplomową, raz na pytania nie mające żadnego związku z bronią pracą. Praktyka ta jest niewłaściwa.**

Uczelnia nie stosuje systemu antyplagiatowego.

Poprawna weryfikacja efektów kształcenia zwykle znajduje swoje odzwierciedlenie w procesie oceniania, który ma swoje odzwierciedlenie w kartach okresowych osiągnięć studenta oraz protokołach z zaliczeń i egzaminów. Nie wszyscy jednak nauczyciele akademicy podejmują trud weryfikacji efektów kształcenia o czym świadczą **np.** oceny w następujących protokołach:

Pedagogika pracy – tylko oceny bdb

Metodyka doradztwa indywidualnego i grupowego, oceny bdb i db

Warsztat emisji głosu – tylko oceny bdb

Reasumując należy stwierdzić, iż procedury dotyczące monitorowania i ewaluacji procesu kształcenia są w części opracowane, w części zaś są w toku opracowywania. Procedury wprowadzone w życie jeszcze nie funkcjonują prawidłowo. Nie mają więc obecnie wpływu na jakość kształcenia. Tym samym nie jest możliwa ocena skuteczności WSZJK.

2. W procesie zapewniania jakości i budowania kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz interesariusze zewnętrzni

Z relacji Prorektora – nie potwierdzonej dokumentacją ani wypowiedziami pracowników na spotkaniu z ZO – wynika, że nauczyciele akademicy uczestniczą w procesie zapewniania jakości kształcenia m.in. poprzez ich udział w corocznych zebraniach organizowanych przez Uczelnię, zebraniach mniejszych jednostek organizacyjnych (katedr, zakładów) oraz przez swoich przedstawicieli w kolegialnych organach szkoły (Senacie, Radzie Wydziału) i w Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Pracy w ŁWSH. ZO stwierdza, że udział pracowników w tworzeniu i ewaluacji procesu jakości jest minimalny, zaś w budowaniu kultury jakości nieco większy, bo przekładający się na własne pomysły atrakcyjnego prowadzenia zajęć (poświadczone przeprowadzonymi przez ZO hospitacjami) i dbałość o ich wysoki merytoryczny poziom.

W procesie zapewniania jakości i budowania kultury jakości uczestniczą także studenci poprzez własną aktywność w ramach samorządu studenckiego i obecność ich przedstawicieli w organach kolegialnych uczelni (Senat , Rada Wydziału), Zespole ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (brak dokumentacji). W porozumieniu ze studentami dokonywane są zmiany w planach studiów. Z ich inicjatywy w roku akademickim 2012/2013 Senat uczelni podjął decyzję o uruchomieniu nowej specjalności na drugim stopniu studiów na kierunku pedagogika: terapii

pedagogicznej z tutoringiem (na prośbę studentów z dnia 3.06.2013, a Rada Wydziału wprowadziła zmiany w realizacji praktyk zawodowych.

Jak napisano w Raporcie samooceny :” *W uczelni nie wypracowano wprowadzić pełnego i jednolitego systemu monitorowania karier zawodowych jej absolwentów na rynku pracy, jednakże owe monitorowanie prowadzone jest od szeregu lat (także dzięki współpracy z wymienianymi wcześniej w raporcie interesariuszami zewnętrznymi). W roku akademickim 2012/2013 przystąpi się do analizy dotychczasowych doświadczeń uczelni w zakresie monitoringu karier zawodowych i dalszych losów jej absolwentów, tak aby nadać temu procesowi spójny, systemowy charakter.*” Mimo zapowiedzi, nie przedstawiono ZO analizy dotyczącej monitoringu losów absolwentów, tak więc należy przyjąć, że jeszcze nie została sporządzona.

Do interesariuszy zewnętrznych Uczelnia zalicza: Organizację Pracodawców Ziemi Lubuskiej , Zachodnią Izbę Przemysłowo – Handlową (ZIPH) z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, Łużycką Izbę Gospodarczą z siedzibą w Żarach, 11 Lubuską Dywizję Kawalerii Pancernej im. Króla Jana III Sobieskiego, samorządy powiatu żarskiego i miasta Żary oraz powiatów ościennych (zwłaszcza żagańskiego), szkoły i inne instytucje wychowawcze zlokalizowane w otoczeniu Uczelni, powiatowe urzędy pracy.

Uczelnia dysponuje dokumentacją wskazującą na rzeczywistą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi. Kilkanaście protokołów ze spotkań w szkołach i przedszkolach wskazuje, że zarówno koncepcja, jak i efekty kształcenia były przedmiotem dyskusji mającej, wpływ na wypracowanie ich ostatecznego kształtu

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+
umiejętności	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+
kompetencje społeczne	+	+/-	+/-	+/-	+/-	+

- + - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Jednostka jest dopiero na etapie wypracowywania struktury zarządzania kierunkiem. Opracowywanie szczegółowych procedur weryfikacji efektów kształcenia jest dopiero w toku. Jednostka podejmuje jednak wiele działań służących jakości kształcenia jak: okresowa ocena pracowników, hospitacje zajęć, ankietyzacja studentów, czy proces dyplomowania, ale albo się one nie przekładają na ewaluację jakości (jak np. ocena nauczycieli czy hospitacje), albo posiadają braki proceduralne znacznie ograniczające ich wpływ na jakość kształcenia (np. proces dyplomowania)

2) W procesie zapewniania jakości kształcenia nauczyciele akademicki (interesariusze wewnętrzeni) uczestniczą tylko poprzez swoich przedstawicieli w organach kolegialnych i zespole ds. jakości kształcenia. Studenci mają zdecydowanie większy wpływ na proces kształcenia dzięki dobrze działającemu samorządowi studenckiemu. Wpływ absolwentów na ewaluację kształcenia nie istnieje, ponieważ Uczelnia dopiero zamierza przystąpić do analizy zebranych doświadczeń w zakresie monitoringu karier zawodowych i losów absolwentów.

Uczelnia podjęła rzeczywistą współpracę z wieloma interesariuszami zewnętrznymi, których wpływ na realizowany proces kształcenia jest znaczący.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe					X

5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prorowadzenie badań naukowych ³			X		
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości				X	

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Wydział Pedagogiczny Łużyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej w Żarach prowadzi kształcenie na kierunku pedagogika- studia I i II stopnia, tylko w trybie niestacjonarnym. Jednostka przygotowała dokumentację będącą podstawą kształcenia zgodnego z KRK, dysponuje infrastrukturą zapewniającą studentom dobre warunki dla realizacji procesu nauczania. Zapewnia także dostęp do biblioteki naukowej i systemów informatycznych. Wydział zatrudnia kadre, która częściowo umożliwia zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia. Wydział stworzył strukturę WSZJK i rozpoczął opracowywanie procedur służących weryfikacji osiągania efektów kształcenia. Przygotowana koncepcja kształcenia, plany, programy, praktyki, efekty z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznej, jak również system ECTS oraz sylabusy przedmiotowe wskazujące na rzeczywiste odniesienie treści kształcenia do efektów kierunkowych pozwalają mieć przekonanie, że Jednostka jest w stanie prowadzić kształcenie na wysokim poziomie.

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

W funkcjonowaniu wizytowanego Wydziału występują jednak znaczące mankamenty, które przekładają się na ocenę prowadzonego procesu kształcenia. Oprócz braku procedur dotyczących weryfikacji efektów kształcenia, braku właściwej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, braku jednolitego systemu monitorowania losów absolwentów, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych, Uczelnia winna się zająć w sposób szczególnie dobozem kadry dydaktycznej, która gwarantowałaby właściwą realizację procesu kształcenia. Braki w minimum kadrowym na studiach I i II stopnia, wynikające z zatrudniania nieodpowiednich osób (brak dorobku naukowego, lub dorobek niezgodny z dyscypliną i dziedzinami do których przypisane zostały efekty kształcenia) oraz zatrudnianie osób posiadających wykształcenie z obszarów i dyscyplin nie mających związku z prowadzonym kształceniem (nauki wojskowe, nauki przyrodnicze, budowa maszyn, pielęgniarstwo) jak również osób, które nie mają uprawnień do nauczania w szkole wyższej (licencjat) powoduje, że możliwość osiągnięcia przyjętych efektów kształcenia jest mocno zagrożona, albo niemożliwa. Sytuację tą dopełnia praktyka Jednostki, polegająca na przydzielaniu jednemu nauczycielowi akademickiemu (najczęściej magistrowi) kilkunastu przedmiotów, wśród których są przedmioty nie mające związku z kwalifikacjami uczącego. Kadra jest niewątpliwie najsłabszą stroną wizytowanej Jednostki. Sprawia bowiem, że w wielu przypadkach o kształceniu akademickim nie może być mowy.

Uczelnia musi podjąć działania mające na celu podniesienie jakości prac dyplomowych, zwłaszcza w ich części metodologicznej, winna także zadbać o dopuszczalną tematykę prac oraz zawartość recenzji. Powinna również określić jasne zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Wskazane powyżej nieprawidłowości wynikają z braku właściwie funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Jednostka powinna stworzyć jasno określone procedury zatrudniania nauczycieli akademickich, oceny ich kwalifikacji w kontekście przydzielanych przedmiotów do nauczania, procedury okresowej oceny nauczycieli, procedury oceny prowadzenia zajęć dydaktycznych, ostre kryteria dotyczące procesu dyplomowania, a także ewaluacji planów i programów studiów z udziałem interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Wydaje się, że wizytowana Jednostka ma warunki do prowadzenia kształcenia na kierunku pedagogika, jeżeli stworzy właściwie funkcjonujący WSZJK.

